WYDANIE SPECJALNE **1**

SPRAWOZDANIE PARAFIALNE ZA ROK 2010

INFORMATOR

PARAFII EWANGELICKO-AUGSBURSKIEJ ŚWIĘTEJ TRÓJCY W WARSZAWIE

LUTY 2011

Nr 1(56)2011

WPROWADZNIE

Kontynuując tradycję ostatnich lat, Rada Parafialna Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy ma przyjemność przekazać Państwu sprawozdanie merytoryczne z działalności naszej Parafii w 2010 roku. Znalazły się w nim materiały dotyczące różnych elementów naszego życia zborowego – liturgicznego, katechetycznego, diakonijnego, misyjnego oraz teksty przygotowane przez poszczególne grupy działające „w" oraz „przy" naszej Parafii: grupy młodzieżowej i studenckiej, chórów, Komisji Diakonijnej, Koła Pań, Koła Seniorów, Społecznego Komitetu Opieki nad Zabytkami Cmentarza, Komisji Ochrony Pamiątek oraz Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego, „Dinozaurów", czyli byłego Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Ewangelickiej i Koła Wazowianek. Załączyliśmy także opisy działalności spółki LUX MED „Tabita" oraz Ewangelickiego Towarzystwa Oświatowego. Jako swoistego rodzaju podsumowanie ubiegłego roku zestawiliśmy kalendarium najważniejszych wydarzeń oraz garść danych statystycznych.

Rok 2010 był dla naszego kraju i dla naszego Kościoła wyjątkowo trudny i bolesny. Katastrofa smoleńska, w której obok innych zginął także ks. Adam Pilch, tragiczna śmierć ks. bp. Mieczysława Cieślara, powodzie, który dotknęły również naszych współwyznawców w różnych częściach Polski. Dla Parafii Świętej Trójcy także nie był to łatwy rok – kontynuowaliśmy sądowy bój o uratowanie „serka wolskiego", borykaliśmy się z problemami finansowymi, podejmowaliśmy trudne nieraz decyzje związane z zarządzaniem mieniem parafialnym, stawialiśmy czoło atakom ludzi zawistnych lub zmanipulowanych. Jednak patrząc na ten rok z już z pewnej perspektywy oraz porównując ten okres do lat ubiegłych, możemy stwierdzić, że był to w sumie „dobry rok". Rok, w którym po wielokroć doświadczaliśmy Bożego prowadzenia i Bożego błogosławieństwa.

W każdym miesiącu przeżywaliśmy po kilka interesujących wydarzeń parafialnych, w tym tak ważnych dla Kościoła Luterańskiego w Polsce jak wprowadzenie ks. Jerzego Samca w urząd Biskupa Kościoła oraz ks. Mirosława Woli w urząd Biskupa Wojskowego, 15-lecie Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego czy ogólnopolską inaugurację Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom. Odbyło się ponad 20 koncertów, które cieszyły się dobrą frekwencją, kilka sesji naukowych i spotkań z ciekawymi ludźmi, w tym z premierem Tadeuszem Mazowieckim.

Szczególnie cieszy systematyczny wzrost liczby osób przystępujących do Stołu Pańskiego, także osób uczestniczących w nabożeństwach wieczornych i nabożeństwach w kościele we Włochach i w Konstancinie-Jeziornie. Znacząco zwiększyła się liczba osób wstępujących do naszego Kościoła i naszej Parafii. Wzrosła także nieznacznie liczba osób opłacających składki, w tym takich, którzy uregulowali swoje wieloletnie zaległości. Zaczął swoją działalność chórek dziecięcy. Kontynuowane były prace inwestycyjne w Tabicie, zakończone oficjalnym otwarciem, po ponad 10 latach budowy, ostatniego skrzydła Ośrodka. Prowadzono działania

na cmentarzu, przy Kredytowej 4 oraz inne, o których w szczegółach możecie Państwo przeczytać w dalszej części sprawozdania.

Po raz pierwszy od wielu lat udało się spłacić większość zobowiązań finansowych (zostały tylko związane z obsługą prawną procesów dotyczących „serka wolskiego"), a nawet zabezpieczyć środki na planowane w najbliższym czasie remonty. Było to możliwe w dużej mierze dzięki wdrożonym pod koniec 2009 roku rozwiązaniom organizacyjnym, dotyczącym zarządzania ośrodkiem Tabita. W samej Tabicie także zaszło wiele dobrych zmian, potwierdzających słuszność decyzji podjętych w biegłych latach przez Radę Parafialną i Zgromadzenie Parafialne.

Oczywiście, nie wszystkie nasze zamierzenia udało się zrealizować w pełni. Niestety, w większości przypadków fiaskiem zakończyły się starania o pozyskanie środków dotacyjnych, w tym na kontynuowanie prac w podziemiach kościoła. Kilka nierozwiązanych spraw z przeszłości (np. dotyczących nieruchomości w Lublinie) wciąż, w nawale innych, pilniejszych problemów nie doczekało się kompleksowego rozpoznania. Stoi więc przed nami jeszcze wiele rzeczy do wykonania, zwłaszcza że pojawiły się nowe wyzwania, związane z bardzo złym stanem technicznym większości naszych nieruchomości, nieremontowanych przez lata. Odrębny, choć przecież powiązany z tą sferą, jest „projekt szkolny", do którego realizacji przymierza się Ewangelickie Towarzystwo Oświatowe.

Całe bogactwo życia zborowego, o którym mowa w niniejszym sprawozdaniu, było możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu szerokiego grona naszych parafian - osób traktujących Parafię jako drugi dom, a współwyznawców jako drugą rodzinę. Osób poświęcających swój czas, swoje umiejętności i doświadczenie, a często także swój majątek, dla dobra tej luterańskiej społeczności. Nie sposób nie wspomnieć także o pracownikach i współpracownikach Parafii, z oddaniem wypełniających swoje obowiązki. I jednym i drugim w imieniu Rady Parafialnej, ale sądzę, że także w imieniu nas wszystkich, składam serdeczne podziękowania za trud i serce, z jakim działali wśród nas w 2010 r. W sposób szczególny pozwalam sobie złożyć wyrazy najwyższego uznania moim współpracownikom i przyjaciołom z Rady Parafialnej, w tym zwłaszcza księdzu proboszczowi Piotrowi Gasiowi, na którego barkach spoczywa niełatwe brzemię prowadzenia naszej Parafii.

Dziękując Bogu za jego łaskę w ubiegłym roku, proszę Was, Szanowni Państwo, o nieustającą modlitwę w intencji naszej luterańskiej społeczności. Zachęcam też, abyście „pełnymi garściami" korzystali z różnych możliwości i form realizacji, jakie stwarza Wam Parafia Świętej Trójcy. Abyście aktywnie włączali się w nasze inicjatywy i zamierzenia lub też podejmowali własne pomysły i plany.

Oby Dobry Pan pobłogosławił tym wspólnym wysiłkom także i w nadchodzącym roku.

Pozostaję z poważaniem

Andrzej Weigle - Kurator Parafii

SPIS TREŚCI SPRAWOZDANIA

KALENDARIUM WYDARZEŃ....4
DUSZPASTERSTWO - SPRAWOZDANIE PROBOSZCZA PARAFII....7
PRACE RADY PARAFIALNEJ....11
INWESTYCJE....14
DZIAŁALNOŚĆ KATECHETYCZNA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY....16
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EWANGELICKIEGO KAPELANA SZPITALA WOLSKIEGO IM. ANNY GOSTYŃSKIEJ....19
DZIAŁALNOŚĆ NA CMENTARZU EWANGELICKIM PRZY UL. MŁYNARSKIEJ 52/54....20
WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI, STRONY INTERNETOWE PARAFII, PUBLIKACJE....21
WIZYTY I PRELEKCJE W KOŚCIELE ŚWIĘTEJ TRÓJCY....25
ZAJĘCIA MUZYCZNE....26
CHÓR PARAFIALNY....26
CHÓR MODO MAIORUM....27
KONCERTY....28
SPOTKANIA MŁODZIEŻOWE....28
KOŁO STUDENCKIE....31
PARAFIALNA KOMISJA DIAKONII....32
KOŁO PAŃ....34
KOŁO SENIORÓW....36
KOMISJA OCHRONY PAMIĄTEK – SPOŁECZNY INSTYTUT HISTORYCZNY....37
SPOŁECZNY KOMITET OPIEKI NAD ZABYTKAMI CMENTARZA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO PRZY PARAFII ŚWIĘTEJ TRÓJCY....41
WARSZAWSKI ODDZIAŁ POLSKIEGO TOWARZYSTWA EWANGELICKIEGO....43
NIEFORMALNA GRUPA BYŁEGO STOWARZYSZENIA POLSKIEJ MŁODZIEŻY EWANGELICKIEJ....44
KOŁO WAZOWIANEK....45
EWANGELICKIE TOWARZYSTWO OŚWIATOWE....46
LUX MED TABITA SP Z O.O....47
STATYSTYKA PARAFIALNA....50

KALENDARIUM WYDARZEŃ

DATA	SPOTKANIE / WYDARZENIE
6 stycznia	Święto Epifanii (Objawienia Pańskiego) - nabożeństwo połączone z wprowadzeniem w urząd Biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, ks. Jerzego Samca. W nabożeństwie wzięli udział duchowni i wierni naszego Kościoła z całej Polski, a także liczni goście zagraniczni oraz przewodniczący Parlamentu Europejskiego prof. Jerzy Buzek
9 stycznia	spotkanie ks. Piotra Gasia z młodzieżą Klubu Inteligencji Katolickiej
9 stycznia	kazanie ks. Piotra Gasia w kaplicy Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego
11 stycznia	udział ks. Piotra Gasia w noworocznym spotkaniu Polskiej Rady Ekumenicznej
25 stycznia	zakończenie ekumenicznej oktawy w kościele Świętej Trójcy. Kazanie podczas nabożeństwa wygłosił ks. biskup sen. Zdzisław Tranda
27 stycznia	udział ks. Piotra Gasia w modlitwie ekumenicznej z okazji Dni Pamięci Ofiar Holocaustu przy pomniku Bohaterów Getta Warszawskiego
28 stycznia	kazanie ks. Piotra Gasia w kościele rzymskokatolickim św. Marcina w Warszawie
30 stycznia - 7 lutego	zimowisko parafialne w Wiśle Jaworniku, organizowane we współpracy z parafią Wniebowstąpienia Pańskiego
31 stycznia	kazanie ks. Piotra Gasia w kościele rzymskokatolickim Miłosierdzia Bożego w Ząbkach
1 lutego	koncert galowy XV Międzynarodowego Festiwalu Kolęd Wschodniosłowiańskich w kościele Świętej Trójcy
15 lutego	spotkanie z ks. bp. Jerzym Samcem w ramach Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego
16 lutego	udział ks. Piotra Gasia w spotkaniu Warszawskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej
21 lutego	Zgromadzenie Parafialne Parafii Świętej Trójcy (sprawozdawcze za rok 2009)
24 lutego	wspólne posiedzenie rad parafialnych parafii Świętej Trójcy i Wniebowstąpienia Pańskiego
6 marca	koncert Żanny Biczewskiej w kościele Świętej Trójcy
13 marca	udział synodałów Parafii Świętej Trójcy w Synodzie Diecezji Warszawskiej w Łodzi
19 - 21 marca	wizyta delegacji parafii katedralnej w Uppsali (Szwecja), kazanie podczas niedzielnego nabożeństwa wygłosiła ks. dziekan Annica Anderbrant
20 marca	koncert polsko-holenderski "Pasji wg Świętego Mateusza" Jana Sebastiana Bacha w kościele Świętej Trójcy
27 - 28 marca	pasyjne rekolekcje parafialne dla dzieci i młodzieży
28 marca	koncert pasyjny "The Crucifxion"
2 kwietnia	nabożeństwo Wielkopiątkowe transmitowane na żywo przez telewizję Religia.tv
14 kwietnia	ekumeniczne nabożeństwo żałobne w kościele Świętej Trójcy pamięci ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiej, w której zginął m.in. ks. płk. Adam Pilch. Kazanie i rozważania: ks. Piotr Gaś, abp Jeremiasz (Wrocław)
23 kwietnia	udział przedstawicieli Parafii Świętej Trójcy w pogrzebie zmarłego tragicznie biskupa diecezji warszawskiej, ks. Mieczysława J. Cieślara

24 kwietnia	wyróżnienie kapituły Medalu Powstania w Getcie Warszawskim dla prof. Karola Karskiego za pracę na rzecz tolerancji i walki z ksenofobią
11 maja	otwarcie i poświęcenie nowego skrzydła Tabity
15 maja	udział Parafii Świętej Trójcy w Nocy Muzeów - w koncertach, zwiedzaniu kościoła i wystawy studentów ASP oraz w nabożeństwie ekumenicznym o północy uczestniczyło ponad 2500 osób!
21 maja	koncert muzyki cerkiewnej w ramach XXIX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej "Hajnówka 2010"
23 maja	nabożeństwo z okazji jubileuszu konfirmacyjnego
30 maja	Święto Trójcy Świętej - Konfirmacja z udziałem szwedzkiego chóru luterańskiego Capella Snöstorp pod dyr. Görana Perssona
3 czerwca	Święto Bratniej Pomocy Gustawa Adolfa - Piknik Parafialny w Tabicie
8 czerwca	wizyta tegorocznych konfirmantów na kopule kościoła Świętej Trójcy
9 czerwca	modlitwa ekumeniczna przy grobie ks. Jana Hausego oraz spotkanie Warszawskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej
11 - 13 czerwca	udział ks. Piotra Gasia w Dniach Bonhoefferowskich w Szczecinie (referat / kazanie w szczecińskim kościele Świętej Trójcy)
11 – 15 czerwca	wyjazd przedstawicielek parafii na spotkanie kobiet w Lipsku, poświęcone sytuacji w Niemczech 20 lat po upadku muru berlińskiego
12 czerwca	"Litery ciszy" - przedsięwzięcie artystyczne zorganizowane na cmentarzu przy ul. Młynarskiej przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków z udziałem ks. Waldemara Wunsza
13 czerwca	koncert w kościele Świętej Trójcy trzech chórów Uniwersytetu Warszawskiego
14 czerwca	spotkanie z premierem Tadeuszem Mazowieckim w Lutheraneum, organizowane przez Polskie Towarzystwo Ewangelickie
19 czerwca	wizyta delegacji władz miejskich i mieszkańców Fryburga Bryzgijskiego, a także gości z Łotwy w Tabicie pod opieką ks. Waldemara Wunsza i p. dyr. M. Małgorzaty Kalińskiej
19 czerwca	introdukcja ks. ppłk. Mirosława Woli na nowego Ewangelickiego Biskupa Wojskowego
20 czerwca	Zgromadzenie Parafialne Parafii Świętej Trójcy (tematy: zmiana godzin nabożeństw, sprawy cmentarne i ETO)
21 czerwca	nabożeństwo na zakończenie roku szkolnego
24 czerwca	spotkanie ks. Piotra Gasia z prof. Adamem Budnikowskim, rektorem SGH w Warszawie na temat możliwości współpracy
25 czerwca	sympozjum z okazji 480. rocznicy Konfesji Augsburskiej, zorganizowane przez Parafię Świętej Trójcy i PTE. Prelegenci: ks. prof. Martin Onnasch oraz ks. prof. Marcin Hintz.
26 czerwca	synod wyborczy diecezji warszawskiej w Łodzi
28 - 30 czerwca	udział duchownych Parafii Świętej Trójcy w ogólnopolskiej konferencji duchownych
1 - 11 lipca	kolonie parafialne w Lidzbarku Welskim, współorganizowane z Parafią Wniebowstąpienia Pańskiego

1 - 31 lipca	Wieczory Organowe - cykl niedzielnych koncertów muzyki organowej, zorganizowany przez Parafię Świętej Trójcy
4 lipca	piknik parafialny w Warszawie-Włochach
1 sierpnia	nabożeństwo czterech parafii ewangelickich w Kaplicy Halpertów z okazji 66. rocznicy Powstania Warszawskiego
7 sierpnia	koncert zespołu The Tallis Scholars w kościele Świętej Trójcy - jedno z najważniejszych wydarzeń muzycznych stolicy w 2010 roku
1 - 31 sierpnia	Wieczory Organowe - cykl niedzielnych koncertów muzyki organowej zorganizowany przez Parafię Świętej Trójcy
11 sierpnia	wizyta sióstr diakonis z Eben-Ezer (Dzięgielów) w Tabicie
16 - 17 sierpnia	udział ks. Piotra Gasia i diakon Małgorzaty Gaś wraz z grupą parafian w Tygodniu Ewangelizacyjnym dla Rodzin w Karpaczu
18 sierpnia	koncert amerykańskiego zespołu mennonitów "Hope Singers" w kościele Świętej Trójcy
27 - 31 sierpnia	wyjazd integracyjny konfirmantów w Beskidy
4 września	udział duchownych i synodałów Parafii Świętej Trójcy we wprowadzeniu w urząd biskupa diecezji warszawskiej ks. Jana Cieślara z Pabianic
5 września	poświęcenie pomnika oraz nabożeństwo ekumeniczne z okazji zakończenia II etapu renowacji cmentarza ewangelickiego w Osówce k/Sierpca
6 września	nabożeństwo na rozpoczęcie roku szkolnego
12 września	rodzinny Piknik Parafialny w Warszawie-Włochach
16 września	nabożeństwo pamięci z okazji 71. rocznicy spalenia kościoła Świętej Trójcy
19 września	nabożeństwo w kościele Świętej Trójcy na zakończenie Forum Kobiet Luterańskich
25 września	udział ks. Piotra Gasia w nabożeństwie z okazji 50-lecia ordynacji ks. bp. Jana Szarka (Bielsko-Biała)
26 września	nabożeństwo z okazji 25-lecia Społecznego Komitetu Opieki nad Zabytkami Cmentarza Ewangelicko-Augsburskiego w Warszawie
29 września	wizyta ks. bp. H. Abromeita z Ewangelickiego Kościoła Pomorskiego w Parafii Świętej Trójcy
1 października	udział ks. Piotra Gasia w inauguracji nowego roku akademickiego na Uniwersytecie Warszawskim oraz modlitwa przy grobie prof. Jana Wincentego Bandtkie-Stężyńskiego z udziałem władz Wydziału Prawa i Administracji UW
1 października	modlitwa ekumeniczna na terenie dawnego więzienia Pawiak z udziałem ks. Piotra Gasia i duchownego prawosławnego oraz parafian
2 października	udział we wręczeniu nagrody Miłosiernego Samarytanina, przyznawanej przez Diakonię Polską, Eleos i Caritas.
3 października	nabożeństwo z okazji Dziękczynnego Święta Żniw, połączone ze spotkaniem parafialnym w Lutheraneum
5 października	udział ks. Piotra Gasia w inauguracji roku akademickiego w SGH w Warszawie
10 października	posiedzenie Komitetu Parafialnego
17 października	koncert finałowy warsztatów ekumenicznych "Wniebogłosy"
10 - 31 października	Jesienne Koncerty u Luteran - cykl niedzielnych chóralnych koncertów ekumenicznych

22 - 23 października	parafialna akcja porządkowania opuszczonych grobów na cmentarzu ewangelickim
29 października - 1 listopada	kwesta na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie
31 października	Święto Reformacji - finał parafialnej akcji "Pamiętaj - Jesteśmy"
11 - 14 listopada	wyjazd ks. Piotra Gasia do Holandii w ramach kontaktów polsko-holenderskich
18 listopada	spotkanie Rady Parafialnej i Zarządu Lux Med. Tabita z pensjonariuszami ośrodka
23 listopada	spotkanie Warszawskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej (ks. Piotr Gaś)
27 listopada	inauguracja Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom w kościele Świętej Trójcy
26 - 30 listopada	wizyta Diakonii Amsterdamskiej w Warszawie (kazanie podczas niedzielnego nabożeństwa wygłosiła ks. Marieke Brouwer)
1 grudnia	ukonstytuowanie się Społecznego Komitetu Opieki nad Zabytkami Cmentarza Ewangelicko-Augsburskiego, działającego w nowej formule prawnej
4 grudnia	spotkanie pokolonijne w parafii Wniebowstąpienia Pańskiego
5 grudnia	przedstawienie "Bajka o stworzeniu" Teatru Dobrego Serca Jerzego Latosa w Lutheraneum
11 grudnia	wyjazd grupy parafialnej na adwentówkę do parafii w Węgrowie
15 grudnia	udział ks. Piotra Gasia w spotkaniu ekumenicznym w SGH na zaproszenie rektora i studentów uczelni
16 grudnia	udział ks. Piotra Gasia w spotkaniu świątecznym Instytutu Obywatelskiego
18 grudnia	adwentówka parafialna
19 grudnia	gwiazdka dla dzieci, występ chórku dziecięcego
19 grudnia	spotkanie adwentowe rad parafialnych 4 warszawskich parafii ewangelickich
20 grudnia	adwentówka w Tabicie z udziałem przedstawicieli parafii i grupy Lux Med
23 grudnia	spotkanie adwentowo-świąteczne pracowników parafii

DUSZPASTERSTWO - SPRAWOZDANIE PROBOSZCZA PARAFII

W myśl przepisów Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP – Zasadniczego Prawa Wewnętrznego, Pragmatyki Służbowej oraz Regulaminu Parafialnego, a także innych dokumentów – proboszcz Parafii odpowiedzialny jest wraz z Radą Parafialną za duchowe i materialne dobro powierzonej mu decyzją Zgromadzenia Parafialnego wspólnoty zborowej (parafialnej). Centralne miejsce zajmuje służba Słowa Bożego, manifestująca się poprzez zwiastowanie Ewangelii oraz udzielanie Sakramentów Świętych – Chrztu i Wieczerzy Pańskiej (por. *Konfesja Augsburska art.* 7).

W związku z powyższym odpowiedzialność proboszcza rozciąga się nie tylko na działania o charakterze administracyjno-prawnym, ale przede wszystkim liturgicznym oraz duszpasterstwo realizowane w formie rozmów i spotkań, zarówno dla parafian, jak i dla ludzi spoza naszego Kościoła, w tym także osób religijnie indyferentych.

Podsumowując powyższe stwierdzenie warto przypomnieć brzmienie prawa kościelnego stanowiącego, że proboszcz jest duchownym zwierzchnikiem parafii oraz, iż:

> *„na mocy ordynacji jest sługą Chrystusa i duszpasterzem Parafii. Czuwa nad zachowaniem czystości nauki Kościoła, moralności i karności chrześcijańskiej oraz krzewieniem życia religijnego w Parafii. Zobowiązany jest do zwiastowania Słowa Bożego oraz sprawowania Sakramentów Świętych zgodnie z ustanowieniem Chrystusa. Na mocy prawa kościelnego administruje Parafią i wraz z Radą Parafialną odpowiada za gospodarkę Parafii*."
>
> (ZPW § 36, ust. 1 i 2)

Jako proboszcz Parafii Świętej Trójcy wyrażam ogromną wdzięczność za pełną poświęcenia i oddania pracę Rady Parafialnej. Współpraca ta przebiega w naszej Parafii modelowo, ukazując głęboki sens powszechnego kapłaństwa ochrzczonych, urzeczywistnionego m.in. we wspólnej odpowiedzialności za duchowe i materialne dobro Parafii.

Nabożeństwa

Sercem funkcjonowania wspólnoty jest nabożeństwo – objaśnianie Pisma stanowi szczególny charyzmat ewangelickiej duchowości. Zwiastowanie Słowa ma przypominać o wielkiej duchowej tradycji, ale przede wszystkim o tym, że właśnie to Słowo pobudza i uzdalnia nas do odpowiedzialności przed Bogiem i bliźnimi. Sakramenty jako widzialne środki niewidzialnej łaski Bożej mają wzmacniać naszą wiarę, pogłębiać więź z Panem Bogiem. Chrzest, który jest wydarzeniem dla całego Zboru, przypomina nam o nieodwołalnym i niezmiennym powołaniu nas wszystkich, a Eucharystia jest żywym uczestnictwem we wspólnocie prawdziwego Ciała i Krwi Pana Jezusa, wniknięciem w tajemnicę śmierci i życia, której stajemy się realnymi uczestnikami.

Wszystko to wiąże się z niedzielnym nabożeństwem. Przez cały rok 2010 odprawiane były w naszym kościele Świętej Trójcy nabożeństwa połączone z Wieczerzą Pańską – o godz. 10:30 oraz 19:00, a także w Warszawie-Włochach o godz. 10:00 i w kaplicy Tabita w Konstancinie Jeziornie o godz. 11:00. Nabożeństwa odbywały się w niedzielę oraz we wszystkie święta roku kościelnego. Ponadto odprawiano nabożeństwa adwentowe i pasyjne, a także nabożeństwa ekumeniczne (tradycyjnie w styczniu z okazji Powszechnego Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, w kwietniu po katastrofie smoleńskiej, podczas Nocy Muzeów w maju oraz w sierpniu z okazji 66. rocznicy Powstania Warszawskiego).

W służbie liturgicznej, oprócz proboszcza, uczestniczyli również pozostali duchowni parafialni: ks. wikariusz Waldemar Wunsz oraz diakon Małgorzata Gaś.

Cieszę się, że kilkakrotnie na ambonie naszego kościoła w ramach uroczystości ogólnokościelnych stawał ks. bp Jerzy Samiec, zwierzchnik Kościoła.

Na zaproszenie proboszcza nabożeństwa odprawiał również ks. dr Włodzimierz Nast, ks. Ireneusz Lukas, ks. prof. Bogusław Milerski, ks. Marcin Kotas, a także studenci Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

Czynny udział nabożeństwie brali również członkowie Rady Parafialnej, a także konfirmanci i dzieci.

Nabożeństwa w kościele Świętej Trójcy zawsze mają oprawę muzyczną na najwyższym poziomie, za co odpowiedzialny jest p. Jerzy Dziubiński, zastępowany sporadycznie przez p. Emilię Dziubińską lub w okresie urlopowym przez p. Piotra Wilczyńskiego. Śpiew podczas nabożeństwa wspiera kantor Joanna Maluga. Oprawę muzyczną w Warszawie-Włochach zapewnia p. Adam Lewandowski, a w Tabicie p. Zbigniew Rej oraz w zastępstwie Anna Gaś.

Zgromadzenie Parafialne odrzuciło wniosek grupy parafian, zmierzający do przesunięcia godziny doprawiania nabożeństw przedpołudniowych z 10:30 na 10:00. Zdecydowana większość członków Wysokiego Zgromadzenia opowiedziała się za pozostawieniem dotychczasowej pory, głównie ze względu na dzieci dojeżdżające na szkółkę niedzielną i zajęcia katechetyczne do kościoła.

Duchowni naszej parafii prowadzili również nabożeństwa pogrzebowe, śluby, odbywali wizyty domowe z Komunią Świętą dla chorych, umierających i ich rodzin, a także chrzty, przy czym w odniesieniu do ostatniej czynności staramy się zawsze kłaść nacisk na to, aby sakrament chrztu sprawowany był wyłącznie w ramach niedzielnej liturgii. Chrzest, co już zostało zasygnalizowane, nie jest tylko prywatną uroczystością rodzinną, mimo iż przez najbliższych szczególnie przeżywaną, ale jest prawdziwym świętem całej rodziny zborowej, przyjmującej nową siostrę lub nowego brata w Chrystusie.

W *Roku Duszpasterstwa* (2011) chcę zwrócić uwagę na szczególny i wciąż na nowo przypominany aspekt związany z odwiedzinami domowymi i wspólnym przeżywaniem Wieczerzy Pańskiej z tymi, którzy z różnych powodów nie mogą przystąpić do Sakramentu w kościele. Często zdarza się, że Komunia Święta sprawowana w domu kojarzona jest niesłusznie jako zapowiedź odejścia do wieczności. Często duchowni zapraszani są do domu na modlitwę i do udzielania Komunii w sytuacji, kiedy stan zdrowia jest na tyle poważny, że niemożliwe jest niekiedy udzielenie Komunii – chciałbym z całą mocą podkreślić, że Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej jest dla wszystkich (bez względu na wiek czy okoliczności) zaproszeniem do wspólnoty, a przez to prawdziwym świętem wiary, wydarzeniem wzmacniającym nas w chwilach trudnych, także dramatycznych. Eucharystia jest darem i dziełem Bożego miłosierdzia i przedsmakiem Królestwa Bożego, jest najbardziej intymnym i namacalnym świadectwem Bożej miłości wobec grzesznika, stąd też zachęcam wszystkich nie tylko do jak najczęstszego

przystępowania do Wieczerzy Pańskiej, ale i do zapraszania duchownych naszej Parafii na nabożeństwa domowe do osób pozostających w domu, aby również w ten szczególny sposób budować wspólnotę wiary, nadziei i miłości.

Kazania z najważniejszych świąt kościelnych są nagrywane i udostępniane na naszej stronie internetowej – szczegółowe informacje znajdują się w sprawozdaniu, dot. mediów. W minionym roku, wzorem lat ubiegłych, nabożeństwo w Wielki Piątek było transmitowane na żywo z naszego kościoła przez telewizję *Religia.tv*.

Rozmowy duszpasterskie

Wszystkie czynności liturgiczne w naszym kościele odbywają się po odpowiednim przygotowaniu w zależności od potrzeb i konieczności. Chciałbym podkreślić, że rozmowy przed chrztem oraz konwersją prowadzi również Wikariusz i Diakon parafii.

W minionym roku odbyłem **210 rozmów duszpasterskich**, w tym 21 rozmów przed Chrztem Świętym, 27 rozmów przed zawarciem związku małżeńskiego, 99 rozmów przed wstąpieniem do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego (średni okres przygotowania do konwersji to ok. 12 miesięcy i kilka do kilkunastu spotkań) oraz 63 problemowych rozmów duszpasterskich. Średnia długość rozmowy duszpasterskiej to ok. 1 godz. 15 minut, co daje **25 godzin rozmów miesięcznie**.

W tym roku wstąpiło do naszego Kościoła po gruntownym przygotowaniu 17 osób – to dwukrotnie więcej niż w 2009 roku. Powyższa liczba nie obejmuje rozmów, dotyczących innych obowiązków proboszcza, jednak nie związanych z duszpasterstwem (spotkań i rozmów o charakterze prawno-administracyjnym).

Inne działania duszpasterskie i reprezentacyjne

Tradycyjnie odbywało się studium biblijne, w prowadzeniu którego wspierał mnie wikariusz i diakon parafii. Kontynuowane były spotkania z cyklu „Dialogi dla Wiary". Uczestniczyłem w spotkaniach pozostałych grup parafialnych – Koła Pań, Koła Seniorów, Chóru Parafialnego, Komisji Diakonijnej czy PTE. Prowadziłem lekcje nauczania kościelnego dla dwóch grup konfirmacyjnych – także tutaj otrzymywałem pomoc ze strony diakon Małgorzaty Gaś.

Do nowych inicjatyw duszpasterskich w naszej parafii, zaplanowanych już w 2009 roku, należy zaliczyć m.in. cykl spotkań „*Rodzina Rodzinie*", odbywających się co miesiąc w sobotę, filmy, dotyczące roku kościelnego, realizowane na potrzeby strony internetowej, a także reformacyjną inicjatywę „*Pamiętaj – Jesteśmy*". W ramach nauczania konfirmacyjnego odbywał się wyjazd integracyjny w Beskidy. Kontynuować będziemy cenną inicjatywę, którą jest uczestnictwo parafii w projekcie „*Noc Muzeów*" – w minionym roku nasz kościół odwiedziło 2500 osób; była to unikalna okazja dotarcia do tak dużej i zróżnicowanej ilości odbiorców.

Wraz z duchownymi parafii uczestniczyłem w synodach diecezjalnych w Łodzi i Pabianicach oraz diecezjalnych i ogólnopolskich konferencjach duchownych. Brałem również udział w posiedzeniach Synodu Kościoła (i jego komisji), Konsystorza oraz Komisji Majątkowej przy MSWiA. Uczestniczyłem w wielu wydarzeniach ogólnokościelnych i ekumenicznych (m.in. posiedzenia warszawskiego oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej), podejmowałem obowiązki reprezentacyjne Parafii poprzez spotkania z prof. Hanną Gronkiewicz-Waltz, prezydentem Warszawy, przedstawicielami życia politycznego, społecznego, kulturalnego, gospodarczego i akademickiego. Uczestniczyłem w licznych nagraniach ogólnopolskich i regionalnych programów radiowych i telewizyjnych.

Ważną częścią pracy duszpasterskiej jest praktyczna realizacja wyznania zawartego w Trzecim Artykule Wiary: „*Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostolski Kościół*", szczególnie ważnego w warunkach diasporalnych. Naszym zadaniem, również jako wspólnoty parafialnej jest nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z naszymi siostrami i braćmi w wierze. Posiadamy bardzo dobre relacje partnerskie z parafią katedralną w Uppsali Kościoła Szwecji oraz od wielu lat z Diakonią Amsterdamską – w tym roku gościliśmy delegacje z obydwu parafii, a w roku bieżącym planujemy dalsze spotkania. Jesteśmy wciąż otwarci na nawiązywanie nowych relacji zagranicznych.

Ks. Piotr Gaś – proboszcz parafii

PRACE RADY PARAFIALNEJ

Informacje ogólne

Rada Parafialna w roku 2010 odbyła 22 posiedzenia; 3 z nich miały charakter krótkich spotkań w celu podjęcia uchwały umożliwiającej Parafii podjęcie lub kontynuację określonych działań w zgodzie z obowiązującym prawem kościelnym, jedno było posiedzeniem wspólnym z władzami Ewangelickiego Towarzystwa Oświatowego, jedno - spotkaniem wspólnym, na którym Rada gościła przedstawicieli Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego, Parafii Ewangelicko-Reformowanej oraz Parafii Ewangelicko-Metodystycznej. W jednym posiedzeniu brali udział Biskup Kościoła i Biskup Diecezji Warszawskiej. Włączając w to ostatnie z wymienionych posiedzeń, wszystkie pozostałe miały charakter regularnych, roboczych spotkań Rady.

Gośćmi Rady Parafialnej na posiedzeniu, którego przedmiotem były dokumenty finansowe za rok 2009, byli członkowie Komisji Rewizyjnej.

Rada inicjowała i wykonywała uchwały Komitetu Parafialnego i Zgromadzenia Parafialnego, zajmowała się zarówno sprawami o charakterze strategicznym (jak na przykład wprowadzenie w życie uchwały o rozpoczęciu działalności gospodarczej), jak i sprawami związanymi z

utrzymaniem i pomnożeniem majątku Parafii (sprawa „serka wolskiego", cmentarz, sprawy związane z nieruchomościami parafialnymi), sprawami związanymi z zatrudnieniem, wreszcie – nie na końcu – sprawami związanymi z życiem duchowym Parafii. Najważniejsze zagadnienia omówiono pokrótce poniżej.

Nieruchomości parafialne (z uwzględnieniem sprawy „serka wolskiego")

„Serek wolski"

Rok 2010 był przełomowy dla sprawy tzw. „serka wolskiego" ze względu na wydany przez Sąd Okręgowy w Warszawie, a korzystny dla Parafii, wyrok w sprawie o stwierdzenie nieważności umowy zawartej przez M. Osowickiego, której przedmiotem była sprzedaż prawa użytkowania wieczystego działek 2/2 i 2/6 położonych u zbiegu ulic Towarowej i Wolskiej. Wyrok zapadł w dniu 7 maja 2010 r., a jego głównymi motywami były następujące ustalenia:

- ks. S. Sikora nie był organem Parafii i nie był upoważniony do składania oświadczeń woli w imieniu Parafii w zakresie zbywania nieruchomości;

- pełnomocnictwo udzielone w dniu 21 maja 1999 r. przez ks. S. Sikorę J. Lubienieckiemu i M. Osowickiemu było nieważne z wymienionego wyżej powodu, jak również dlatego, że było pełnomocnictwem ogólnym, a do sprzedaży nieruchomości niezbędne jest sporządzenie pełnomocnictwa szczególnego, dokładnie określającego przedmiot sprzedaży;

- nieważne były także: umowa zlecenia zawarta w dniu 21 maja 1999 r., przedwstępna umowa sprzedaży „serka wolskiego" podpisana w dniu 14 listopada 2006 r., aneks do niej podpisany dnia 14 stycznia 2007 r. oraz – co najistotniejsze i co było podstawowym przedmiotem zainteresowania i uwagi Sądu - umowa sprzedaży z dnia 27 sierpnia 2007 r.

Oznacza to, że Sąd Okręgowy w całości uwzględnił powództwo Parafii. Warto również odnotować, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wskazał, iż Parafia zrobiła wszystko, aby nie dopuścić do skutecznej sprzedaży nieruchomości.

Glob Tower Spółka z o.o. złożyła apelację od tego orzeczenia i obecnie Parafia oczekuje na wyznaczenie przez Sąd Apelacyjny w Warszawie (sąd II instancji) terminu rozprawy, podczas której apelacja zostanie rozpoznana. Najprawdopodobniej będzie to jedyna rozprawa w tej sprawie i po jej zakończeniu zostanie ona prawomocnie rozstrzygnięta.

W sprawach związanych z wpisami dokonanymi do księgi wieczystej w roku 2010 nic się nie wydarzyło; postępowanie o wpis nowego użytkownika wieczystego było zawieszone, a na podstawie zarządzenia tymczasowego do księgi wpisane było ostrzeżenie o toczącym się postępowaniu o ważność umowy (omówionym wyżej). Należy zaznaczyć że w dniu 12 stycznia 2011 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację wyroku wniesioną z wniosku Glob Tower Spółki z o.o. (o wpis roszczeń wynikających z umowy przedwstępnej zawartej w dniu 14 listopada 2006 r.), zamykając tym samym to postępowanie, zgodnie z oczekiwaniami parafii. Rozstrzygnięcie tej

sprawy, a zwłaszcza niezwykle korzystne dla nas uzasadnienie Sądu Najwyższego z pewnością będzie miało istotny wpływ na dalsze losy wszystkich postępowań cywilnych.

W sprawie karnej z oskarżenia publicznego przeciwko dwóm adwokatom: Józefowi L., Maciejowi O., trzem notariuszom: Januszowi R., Marii S. i Barbarze W. oraz przeciwko prezesowi zarządu Glob Tower Spółki z o.o. Renacie B. w roku 2010 nie został jeszcze odczytany akt oskarżenia, ale w dniu 15 września 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział VIII Karny nie uwzględnił wniosków o umorzenie postępowania karnego, złożonych przez obrońców dwóch z oskarżonych notariuszy, tj. Janusza R. i Barbary W. Rozstrzygnięcie to jest zgodne z wnioskami Parafii w tym zakresie.

Inne nieruchomości

Rada Parafialna zajmowała się także bieżącym zarządem pozostałymi nieruchomościami parafialnymi. Trwają prace nad przygotowaniem dokumentów związanych zarówno z udostępnieniem części kamienicy na cele szkolne Ewangelickiemu Towarzystwu Oświatowemu, jak i budową dodatkowej oficyny w podwórzu (nad obecnymi garażami), aby zagwarantować najemcom mieszkań w kamienicy przy ul. Kredytowej 4 inne lokale. Przygotowywany był także plan przeniesienia i remontu kancelarii parafialnej tak, by zyskała ona bezpośrednie wejście od strony podwórza.

Parafia na bieżąco prowadzi postępowania dotyczące odzyskiwania zaległych czynszów za mieszkania zarówno w kamienicy przy ul. Kredytowej 4, jak i w kamienicy przy ul. Głogowskiej 41 w Poznaniu. 25 sierpnia 2010 r. zapadł wyrok zaoczny przeciwko jednemu z najemców, który od dłuższego czasu lekceważył swoje obowiązki w zakresie płatności czynszu (jest to wyrok eksmisyjny, uprawomocnił się). Toczy się jeszcze jedno postępowanie eksmisyjne przeciwko dwóm innym lokatorom kamienicy przy ul. Kredytowej 4, którzy nie płacą czynszu. W roku sprawozdawczym prawomocnie zakończyło się także kilka spraw o zapłatę przeciwko dłużnikom Parafii (lokatorom w Warszawie i Poznaniu).

Parafia zainwestowała w tym roku w budynek tzw. „starej Tabity", a ściślej – w świetlicę, w której wymienione zostały okna. Ponadto, we współpracy z Lux Med, wykonane zostały prace poprawkowe i zabezpieczające nową część Tabity.

Cmentarz

Rada Parafialna wspólnie ze Społecznym Komitetem Opieki nad Zabytkami po raz czwarty zorganizowała w 2010 roku akcję sprzątania cmentarza. Także w tym roku akcja cieszyła się zainteresowaniem Parafian i była dobrą okazją nie tylko do prac porządkowych, lecz także do integracji.

We wrześniu 2010 r. po raz kolejny na naszym cmentarzu odbyły się współorganizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego uroczystości upamiętniające prof.

Jana Wincentego Bandtkie-Stężyńskiego – pierwszego dziekana Wydziału Prawa, spoczywającego na naszym cmentarzu.

Przedstawiciele Rady Parafialnej wielokrotnie, zarówno na cmentarzu, jak i podczas posiedzeń, spotykali się z intendentem cmentarza – panem Ryszardem Grażyńskim i pozostałymi pracownikami w celu lepszego poznania ich potrzeb i problemów.

W tym roku, również dzięki zaangażowaniu finansowemu darczyńcy, który chce zachować anonimowość, został zakupiony wielofunkcyjny traktor, pomagający pracownikom utrzymać czystość na cmentarzu o każdej porze roku.

Lux Med Tabita

Bardzo ważną dla Parafii sprawą, którą zajmowała się również Rada Parafialna, jest dalsze prowadzenie i utrzymanie ośrodka w Tabicie. Z chwilą sprzedaży 88% udziałów w spółce Lux Med Tabita Parafia nie zajmuje się już na bieżąco zarządzeniem ośrodkiem, ale w ciągu roku odbyły się posiedzenia Rady Nadzorczej spółki, w których brało udział Prezydium Rady Parafialnej, spotkania z pensjonariuszami ośrodka, tradycyjny piknik (4 czerwca) oraz adwentówka (20 grudnia). Dzięki zaangażowaniu członków Rady Parafialnej i Komisji Diakonijnej do Tabity trafiły w roku 2010 dwie starsze, samotne parafianki, wymagające stałej opieki. Parafia wciąż ponosi koszty częściowego utrzymania pensjonariuszy, którzy mieszkają w Tabicie na skutek zawarcia przed laty tzw. złych umów, ale koszty te – w porównaniu z kosztem utrzymania ośrodka jako takiego – są obecnie niewielkie i częściowo równoważone czynszem z tytułu najmu.

Uwagi końcowe

Praca Rady Parafialnej to także stała i niezależna od posiedzeń wytężona praca jej członków. Dowodem na to są choćby pozostałe sprawozdania przygotowane na zakończenie roku 2010. Podkreślamy jednak na każdym kroku, że w Parafii jest wiele osób niebędących członkami Rady Parafialnej ani innych władz kolegialnych, które poświęcają swój czas i energię dla jej dobra. Za ich cichą, często niedocenianą pracę w roku 2010 chcemy im serdecznie podziękować.

Olga Sztejnert-Roszak – Sekretarz Rady Parafialnej

INWESTYCJE

Kościół Świętej Trójcy

Zostały wykonane kolejne 2 by-passy, obejścia pionowych rur spustowych z kopuły kościoła oraz naprawa uszkodzonych zimą rynien. Dokończono wykonywanie wentylacji w Lutheraneum oraz remont łazienek. Niestety, z braku dotacji i funduszy własnych, nie udało się

kontynuować pozostałych planowanych prac w podziemiach kościoła. Natomiast w listopadzie 2010 r. złożony został kolejny wniosek do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dotację na ten cel w wysokości 653 000,- zł.

Rozpoczęliśmy zbieranie ofert na ekspertyzę stanu konstrukcji stropu nad podziemiem, ze względu na istniejące pęknięcia podciągu. W tym celu nawiązano również współpracę z Politechniką Warszawską.

„Tabita"

W dniu 15.01.2010 zostały dopełnione wszystkie wymogi formalnoprawne i z tą datą otrzymaliśmy pozwolenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego na użytkowanie ostatniego skrzydła ośrodka Tabita. Lux Med w dniu 11 maja, po jego wyposażeniu, dokonał uroczystego otwarcia, poszerzając możliwości rozwoju ośrodka.

Jednocześnie w 2010 r. prowadzono prace zabezpieczające dach budynku macierzystego oraz dach świetlicy przy kaplicy, jako że po ostatniej trudnej zimie, gdy przy dużych opadach śniegu występowały kolejno zamarzanie i odwilże, nastąpiła znaczna degradacja dachów i liczne przecieki, w efekcie niezbędne było pokrycie ich nową papą.

Wykonano także renowację okien w świetlicy przy kaplicy. Zostały kompleksowo wyremontowane, pomalowane, uszczelnione, wstawiono nowe szyby, w tym szyby zespolone w skrzydła wewnętrzne, renowacji poddano także piękne przedwojenne okucia. W efekcie, prócz walorów estetycznych, uzyskano znaczną poprawę komfortu cieplnego. Rozpoczęto także przygotowania do wymiany kolejnych okien, w tym dużych okien ołtarzowych, na które to zadanie zbierano kolektę w trakcie nabożeństwa wigilijnego.

Kredytowa 4

W kamienicy przy Kredytowej 4 kontynuowano porządkowanie piwnic i klatek schodowych. Rozpoczęto także realizację zaleceń z przeglądu budowlanego budynku. Wykonywano także bieżące naprawy i usuwano awarie (głównie instalacji wodnej i grzewczej oraz elektrycznej).

Najważniejszym zadaniem wykonanym w 2010 r. było podstemplowanie zagrożonego stropu węzła cieplnego pod podwórkiem oraz przejazdu bramnego, zgodnie z wykonanym w tym celu projektem konstrukcyjnym. Trwały także prace projektowe związane z wykonaniem nowego węzła cieplnego w innym miejscu.

Cmentarz przy Młynarskiej

Na cmentarzu została przeprowadzona konserwacja dwóch XIX-wiecznych pomników nagrobnych: z 1838 r. w alei 12 - Ludwiga Wilhelma Bohma, kupca oraz z 1858 r. w alei 8 - Julii von Zille, wdowy po generale inżynierii. Parafia otrzymała na ten cel dotację z m. st. Warszawy, za pośrednictwem Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków, w wysokości 27 000,- zł. Pozostałą kwotę 21 381,- zł wyłożył Społeczny Komitet Opieki nad Zabytkami

Cmentarza, ze środków zebranych w trakcie listopadowej kwesty. Zamontowane zostały promienniki ogrzewające kaplicę Halpertów, a pod koniec roku przystąpiono do remontu dachu kancelarii. W listopadzie przygotowany został i złożony wniosek o dotację w wysokości 300 000,- zł. do MKiDN na kompleksowy remont mauzoleum Kazimierza Granzowa.

Kościół we Włochach

Naprawiono i wymieniono rynny i obróbki blacharskie.

ul. Spokojna w Konstancinie-Jeziornie

W obrębie nieruchomości przy ul. Spokojnej 4 porządkowano teren i kompletowano dokumenty potrzebne do rozbiórki zagrożonych budynków „Michelisówki" i „Betanii".

Kamienica w Poznaniu

Dokonano wymiany instalacji gazowej.

Elżbieta Maliszewska –koordynator ds. inwestycyjnych Rady Parafialnej

DZIAŁALNOŚĆ KATECHETYCZNA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

W Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie prowadzone są lekcje religii w ramach Międzyszkolnego Punku Katechetycznego zarejestrowanego w Biurze Edukacji m.st. Warszawy, przy Gimnazjum nr 38 im. M. Skłodowskiej- Curie.

Lekcje religii odbywają się we wtorek, środę czwartek, piątek i niedzielę: kl. 0; kl. I, II, III, IV, V, VI szkoły podstawowej oraz 4 grupy dla uczniów dojeżdżających (3 grupy w Warszawie, 1 grupa w Konstancinie-Jeziornie); kl. I, II gimnazjum (tj. konfirmanci I i II grupa); grupa młodzieży pokonfirmacyjnej. Razem jest 15 klas/grup oraz nauczanie indywidualne dla 1 ucznia. Lekcje religii dla uczniów klas I i II Gimnazjum (tj. konfirmanci I i II grupa) prowadzi proboszcz – ks. Piotr Gaś. Lekcje religii dla młodzieży pokonfirmacyjnej i 1 grupy w Konstancinie-Jeziornej prowadzi wikariusz – ks. Waldemar Wunsz. Lekcje religii dla: uczniów klas 0, I-VI Szkoły Podstawowej, 3 grupy uczniów dojeżdżających oraz nauczanie indywidualne dla 1 ucznia prowadzi katechetka – mgr Elżbieta Byrtek.

Śpiewajgce lekcje religii odbywają się 1 raz w miesiącu dla wszystkich klas/grup. Śpiewające lekcje religii prowadzi kantor – mgr Joanna Maluga.

Poza lekcjami planowymi w czasie trwania roku szkolnego co niedzielę odbywają się zajęcia *szkółki niedzielnej* (Warszawa oraz Konstancin-Jeziorna) oraz *niedzielnego przedszkola* (Warszawa).

Szkółka niedzielna (Warszawa) to zajęcia dla uczniów szkoły podstawowej, które prowadzi p. Gabryela Bakalarz oraz p. Anna Myszak. Zajęcia przebiegają według ustalonego planu: udział w

liturgii wstępnej, ksiądz przekazuje światełko, czytanie fragmentów biblijnych na daną niedzielę z „Z Biblią na co dzień”, modlitwa, zebranie kolekty, omówienie tematu głównego (różnorodne metody i pomoce: flanelograf, slajdy, film video, konkursy, śpiew, loteria „każdy los pełny”), praca indywidualna (zeszyty, kolorowanki, uzupełnianie brakujących materiałów, pieśni), modlitwa kończąca, uczniowie liczą kolektę (zapis kwoty do zeszytu), dzieci otrzymują coś słodkiego na drogę. Każde dziecko posiada swój zeszyt-skoroszyt, do którego wpina kolorowankę itp., często dzieci, które były nieobecne na poprzednich zajęciach proszą o kolorowanki z tej lekcji. Dzieci bardzo cenią sobie posiadanie swego zeszytu i własnego, przydzielonego długopisu i kredek. Na zajęciach omawiano następujące tematy: przypowieści Jezusa, święta roku kościelnego (Adwent – przygotowanie stroików adwentowych; Dziękczynne Święto Żniw – degustacja darów z pól i sadów, pieśń „Czego chcesz od nas Panie”; Święto Reformacji – plansze dot. życia ks. dra M. Lutra, Biblia – różne wydania), postacie biblijne (Abraham, Jakub, Józef i bracia, Estera, Maria, Symeon). Co niedzielę w zajęciach uczestniczy ok. 15-20 dzieci, zaś frekwencja zależna jest od obecności rodziców na nabożeństwie.

Szkółka niedzielna (Konstancin-Jeziorna) w 2010 roku uczęszczało do niej 8 dzieci. Omawiane były historie z życia Jezusa oraz odbył się cykl zajęć "Osiedlowe ZOO – zwierzęta w Biblii", w grudniu przygotowane zostało świąteczne przedstawienie, które odbyło się 19.12.2010. Zajęcia te prowadzą wolontariuszki - studentki teologii i pedagogiki.

Przedszkole niedzielne (Warszawa) to zajęcia, w których uczestniczą dzieci w wieku 2-6 lat (zdarzają się dzieci jeszcze młodsze). Rodzice przyprowadzają dzieci bezpośrednio do sali lub do kościoła, skąd po liturgii wstępnej ze światełkiem wędrują do sali. Schemat zajęć: zabawa, nauka piosenek, śpiewanie, słuchanie historii biblijnej, rozmowa, modlitwa, chwila na „herbatkę i ciasteczko”, kolorowanie obrazków dot. opowiedzianej historii biblijnej. Zajęcia prowadzone są przy pomocy wolontariuszy - studentów pedagogiki lub teologii. Na zajęcia przychodzi co niedzielę ok. 13-23 dzieci.

Spotkania „Rodzina rodzinie” zapoczątkowane w 2010 r. i odbywające się co miesiąc obejmują czas wspólny dla dorosłych i dzieci oraz oddzielne zajęcia dla dzieci (zabawa, oglądanie historii biblijnych, spacery i zabawy w parku).

Ogólnopolski Konkurs Biblijny SOLA SCRIPTURA **-** na etapie parafialnym wzięło w nim udział 16 uczniów naszej Parafii, w etapie diecezjalnym, który odbył się 23. stycznia, w PEA w Łodzi wzięło udział 5 uczniów: Mirosław Myszak (kl. IV), Agnieszka Myszak (kl. VI), Filip Hummel (kl. VI), Brygida Knapik (kl. II gimn.), Andrzej Markowski (kl. II gimn.) – zdjęcie w Kalendarzu Ewangelickim 2011, zaś w etapie ogólnopolskim, który odbył się 20. marca w Bielsku-Białej 3 uczniów: Agnieszka Myszak (kl. VI), Filip Hummel (kl. VI), Andrzej Markowski (kl. II gimn.).

Zimowisko rodzinne w Wiśle-Jaworniku, trwało od 30 stycznia do 7 lutego 2010r. uczestniczyło w nim 29 osób z obu warszawskich parafii luterańskich i parafii reformowanej. Był to wspaniały czas wypoczynku na świeżym powietrzu – jazda na nartach i sankach, zabawy w śniegu, kulig, zabawy i rywalizacja sportowa, a także codzienne spotkania religijne (śpiew, modlitwa i tematy cyklu: „Zaszczytne i pospolite – naczynia w Biblii". Relacja z zimowiska znajduje się w Informatorze Parafialnym.

Rekolekcje pasyjne odbyły się 27 i 28 marca w 2 grupach (uczniowie klas od I do VI SP oraz gimnazjaliści i młodzież), temat główny brzmiał: **Świątynia**. Zajęcia dla grupy starszej prowadziła pani diakon Małgorzata Gaś i ks. Piotr Gaś, zaś dla grupy młodszej - p. Elżbieta Byrtek i p. Gabryela Bakalarz wraz z wolontariuszami.

Noc Muzeów – 15 maja nasza Parafia po raz drugi uczestniczyła w projekcie organizowanym przez Urząd m. st. Warszawy. Oprócz możliwości zwiedzania, przygotowany został bogaty program artystyczny dla dorosłych, a dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach plastycznych prowadzonych przez katechetkę i wolontariuszy.

Złota Konfirmacja – podczas uroczystego nabożeństwa 23 maja uczniowie wręczyli konfirmantom - jubilatom róże.

Uroczyste nabożeństwo – Konfirmacja odbyło się 30 maja.

Piknik parafialny w Tabicie odbył się 3 czerwca; dla dzieci zorganizowano liczne atrakcje i zabawy, w tym konkurs wiedzy o Parafii i Kościele oraz przedstawienie teatralne „Kolorowy śmietnik".

Nabożeństwo na zakończenie roku szkolnego 2009/2010 odbyło się 21 czerwca; wręczono wtedy świadectwa i nagrody.

Lekcje otwarte odbywające się w kościele przy pl. Małachowskiego to zajęcia dla uczniów klas VI Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum (różne szkoły z Warszawy i okolic), celem było przybliżenie wiedzy dotyczącej Reformacji, ks. dra Marcina Lutra, zasad Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, historii i architektury kościoła i Parafii Św. Trójcy w Warszawie. Katechetka prowadziła takie zajęcia: 3 i 17 marca, 22 kwietnia, 10 maja, 10 czerwca, każdorazowo należało dostosowywać sposób a także zakres przekazywanej wiedzy do grupy, jej oczekiwań i możliwości percepcji.

Kolonie parafialne zostały zorganizowane wspólnie przez parafię Wniebowstąpienia Pańskiego i Świętej Trójcy. Od 1 do 11 lipca w Lidzbarku Welskim wypoczywało 24 uczniów w wieku 5-12 lat, zaś w Sorkwitach wypoczywała wspólnie młodzież tychże Parafii. W Lidzbarku Welskim dzieci z opiekunami przebywały w Domu Gościnnym Ewangelickiej Parafii, zwiedziły Toruń i okolicę, miały czas na zabawę w i nad jeziorem (piękna plaża i molo), spotykały się codziennie na zajęciach religijnych (śpiew, modlitwa, historie biblijne oraz ciekawostki dot. zwierząt, które

możemy spotkać na kartach Biblii). Zdjęcie grupy zobaczyć można w Kalendarzu Ewangelickim 2011.

Obóz języka angielskiego odbył się w Wiśle-Jaworniku (2-12 sierpnia) uczestniczyło w nim 12 uczniów z naszej Parafii.

Nabożeństwo rozpoczynajgce rok szkolny 2010/2011 odbyło się 6 września.

Prezent pod choinkę - w tej akcji organizowanej przez Centrum Misji i Ewangelizacji oraz Diakonię Kościoła EA w RP dorośli i uczniowie naszej Parafii uczestniczą już od kilku lat. W tym roku przygotowane zostały 54 paczki dla dzieci na Ukrainie.

Prace plastyczne – uczniowie mogli przygotować prace plastyczne/kartki o tematyce bożonarodzeniowej na konkurs ogłoszony przez Ewangelickie Towarzystwo Oświatowe, a także dla gości z naszej partnerskiej Parafii w Amsterdamie oraz na wystawę.

Spotkanie pokolonijne odbyło się 4 grudnia w PEA Wniebowstąpienia Pańskiego, był to czas na wspomnienia, ale także na śpiew adwentowych już pieśni.

Przedstawienie „Boży ludek" zostało zaprezentowane 5 grudnia przez Teatr Dobrego Serca pod kierownictwem Jerzego Latosa.

Gwiazdka - 19 grudnia po nabożeństwie porannym wystąpiły dzieci, prezentując scenki i wiersze o tematyce bożonarodzeniowej, śpiewając i wykonując kolędy na różnych instrumentach. Spotkanie zakończyło się rozdaniem świątecznych paczek dla ok. 110 dzieci, wystąpił również chórek dziecięcy (w nowych strojach).

Elżbieta Byrtek – katechetka

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EWANGELICKIEGO KAPELANA SZPITALA WOLSKIEGO IM. ANNY GOSTYŃSKIEJ

Ks. Waldemar Wunsz, wikariusz Parafii Świętej Trójcy, pełni również funkcję ewangelickiego kapelana szpitalnego w Szpitalu Wolskim, pracując tam obok kapelana rzymskokatolickiego oraz prawosławnego. Z inicjatywy ks. W. Wunsza powstała jedna, wspólna informacja o posłudze duszpasterskiej trzech wyznań dla pacjentów szpitala.

Tradycyjnie w okolicach Świąt Wielkiego Tygodnia oraz Narodzenia Pańskiego dyrekcja Szpitala organizuje spotkania świąteczne i opłatkowe dla pracowników szpitala. Spotkania te rozpoczynają się czytaniem Bożego Słowa, modlitwą i krótkim rozważaniem. Podczas spotkania opłatkowego refleksją nad Słowem z prologu Ewangelii Jana podzielił się ks. W. Wunsz, składając również życzenia świąteczne w imieniu Parafii Św. Trójcy.

Ewangelicki kapelan Szpitala Wolskiego jest obecny na oddziałach szpitalnych w każdy czwartek w godzinach 8:00 – 16:00 oraz na wezwanie, odwiedzając chorych, prowadząc z nimi

rozmowy i modlitwy, udzielając sakramentu Wieczerzy Pańskiej. Zatrudnienie w Szpitalu Wolskim pozwala jeszcze lepiej umocować obecność ewangelickiego posługiwania chorym w innych warszawskich szpitalach.

Zwracamy się jednocześnie z prośbą o przekazywanie informacji związanych z pobytem w szpitalach naszych parafian, aby w sytuacji choroby, zagrożenia życia, można było przyjść do nich z pocieszającym Bożym Słowem (kontakt tel. 605 287 705)

ks. Waldemar Wunsz

DZIAŁALNOŚĆ NA CMENTARZU EWANGELICKIM PRZY UL. MŁYNARSKIEJ 52/54

Cmentarz jest miejscem, w którym często przywołujemy, objawioną nam przez Jezusa Chrystusa, nadzieję zmartwychwstania i życia wiecznego. Przeżywamy to niezależnie od tego, czy uczestniczymy w pogrzebie osób najbliższych, znajomych, czy tylko wtedy, gdy odwiedzamy groby zmarłych.

Nasz cmentarz, położony przy ulicy Młynarskiej, jest dla Parafii, dla jej członków, miejscem bardzo ważnym. Tam dzieje się część naszego życia religijnego, tam pielęgnujemy pamięć o zmarłych. Tam, w cieniu drzew, znajduje się wiele pięknych, starych i nowych, zwyczajnych i zabytkowych grobów.

Aby zdobyć choć trochę funduszy na ochronę i ratowanie zabytkowych grobów, jak co roku, w okresie Pamiątki Umarłych, była organizowana kwesta na terenie cmentarza. Przyniosła ona kwotę około 41500 zł. Zbiórki na ten cel organizowane są także przy innych okazjach. Tradycyjnie także parafianie obu warszawskich parafii przeprowadzili w październiku akcję porządkowania opuszczonych grobów. Na szczególne podkreślenie zasługuje udział w tej akcji młodzieży z kilku szkół warszawskich. Niezależnie od tego szereg osób w trakcie całego roku opiekuje się opuszczonymi grobami.

W roku 2010 Rada Parafialna podejmowała decyzje, których celem było usprawnienie pracy na cmentarzu. Utworzone zostało stanowisko brygadzisty, którym został pan Jerzy Bilman, a którego zadaniem jest organizowanie pracy na terenie cmentarza. W grudniu zakupiony został traktor – między innymi w celu usprawnienia odśnieżania alejek. Ten zakup w znacznej części był możliwy dzięki prywatnej ofierze. Sukcesywnie prowadzone są prace związane z poprawą estetyki naszego cmentarza. Pod koniec roku Rada Parafialna przygotowała i uchwaliła nowy cennik cmentarny i zaktualizowała regulamin cmentarny.

W roku 2010 na cmentarzu ewangelicko-augsburskim przy ulicy Młynarskiej zostało pochowanych 130 osób, w tym 49 wyznania ewangelickiego (w większości ewangelicko-augsburskiego), 68 rzymsko-katolickiego, a 13 innych wyznań lub bezwyznaniowych. Ta

tendencja utrzymuje się od kilku lat. W okresie ostatnich czterech lat liczba pochowanych osób wahała się w granicach 119-140, a ewangelicy stanowili około 37%. W roku 2010 wydanych zostało 31 nowych konsensów, przyznających prawo użytkowania lub opieki nad grobem (8 dla osób wyznania ewangelickiego, 21 rzymskokatolickiego, 2 dla innych). W okresie 2007-2010 około 25% nowych konsensów było wydanych dla ewangelików. W roku 2010 wydano także 37 konsensów w związku z dziedziczeniem grobu (9 dla osób wyznania ewangelickiego, 25 rzymsko-katolickiego, 3 osób innych wyznań lub bezwyznaniowych). W ciągu ostatnich czterech lat około 21% konsensów dziedziczyli ewangelicy.

Należy przypomnieć, że od marca 2008 roku konsensy na groby w historycznej części cmentarza są wydawane tylko dla osób wyznania ewangelickiego. W okresie 2007-2010 wśród osób, które dziedziczyły konsensy na groby w części historycznej, 34% stanowili ewangelicy. Osoby wyznania rzymskokatolickiego w większości dziedziczyły groby w części nowej (na część historyczną przypadło 29% – choć pod względem liczby stanowiły większość – 35), za to ewangelicy i osoby innych wyznań lub bezwyznaniowe najczęściej dziedziczyły groby w części historycznej (około 63%, czyli 23 i 10 grobów).

Ryszard Grażyński – Intendent Cmentarza

prof. Stanisław Miścicki - członek Komisji Cmentarnej Rady Parafialnej

WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI, STRONY INTERNETOWE PARAFII, PUBLIKACJE

Media i publikacje

W 2010 roku kontynuowaliśmy współpracę z mediami ogólnopolskimi i regionalnymi – polegała ona na informowaniu o misji i nauce Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce, a także o działaniach podejmowanych przez naszą parafię.

Najważniejszym wydarzeniem wpisującym się w obecność naszej parafii w mediach jest nabożeństwo – już od kilku lat tradycją stała się transmisja nabożeństwa wielkopiątkowego z kościoła Świętej Trójcy na antenie kanału Religia.tv, odbieranego przez ponad 3 miliony widzów. Dodać przy tym należy, że niedzielne transmisje mszy i nabożeństw cieszą się jedną z najwyższych oglądalności wśród telewidzów Religii.tv. Dzięki transmisjom możemy dotrzeć z Ewangelią nie tylko do naszych współwyznawców w całym kraju (od niedawna także poza jego granicami), lecz także do kilkuset tysięcy domów w Polsce, które poprzez nabożeństwo w warszawskim kościele Świętej Trójcy po raz pierwszy mają styczność z Kościołem Ewangelicko-Augsburskim, jego duchowością oraz liturgią. W 2011 roku planowane są dwie transmisje telewizyjne (jedna odbyła się już w 1. Niedzielę po Narodzeniu Pańskim – 2 stycznia, druga odbędzie się w Wielki Piątek). Przy tej okazji warto podkreślić ogromną przychylność Telewizji

Religia.tv, w tym ks. dyr. Kazimierza Sowy oraz kierownika produkcji p. Piotra Przychodzenia i wyrazić im za to słowa podziękowania..

Proboszcz Parafii ks. Piotr Gaś wielokrotnie brał udział w programie religijno-społecznym telewizji Religia.tv pt.: „Piąta strona nieba", prowadzonym przez red. Macieja Gajka. Program ten, który zakończył emisję w styczniu 2011 roku, był nowatorską inicjatywą – o tematach religijnych, ale również ważnych zjawiskach społecznych dyskutowali wyznawcy różnych tradycji chrześcijańskich (rzymscy katolicy, luteranie i prawosławni) oraz religii (judaizmu i islamu). Wszyscy zainteresowani mogą obejrzeć programy z udziałem ks. Gasia w internecie, wchodząc na stronę www.religia.tv (zakładka *Multimedia*) lub www.onet.tv.

Proboszcz oraz pracownicy Parafii uczestniczyli również w audycjach radiowych Polskiego Radia, Telewizji Polskiej, Radia TOK FM, Radia WNET, Radia dla Ciebie oraz innych prywatnych rozgłośni radiowych. O wydarzeniach parafialnych w kontekście nabożeństwa pamięci po katastrofie smoleńskiej informowała Gazeta Stołeczna, a w sprawach dotyczących serka wolskiego ogólnopolska *Gazeta Wyborcza* oraz *Rzeczpospolita*.

Na łamach oficjalnej witryny Kościoła *luteranie.pl* oraz *Zwiastuna Ewangelickiego* pojawiały się najważniejsze informacje z życia naszej Parafii. Regularnie ukazywały się w Zwiastunie felietony ks. Piotra Gasia („W cieniu Świętej Trójcy"). W najbliższym czasie planujemy uruchomienie bloga parafialnego, na którym ukazywać się będą teksty Księdza Proboszcza ze *Zwiastuna Ewangelickiego*, a także komentarze do innych wydarzeń.

Parafia kontynuowała również działania promocyjne poprzez tradycyjne środki wydawnicze – w minionym roku poszerzyliśmy ofertę językową broszur informacyjnych o naszej parafii o język holenderski, rosyjski i chiński (dotychczas mieliśmy wersję polską, niemiecką, angielską i szwedzką). Planujemy wydanie broszur w języku francuskim i hiszpańskim. Regularnie ukazywały się miesięczne rozkłady nabożeństw. Wielokrotnie, przy okazji szczególnych nabożeństw, drukowane były porządki liturgiczne oraz tłumaczenie kazań z j. szwedzkiego i holenderskiego.

Strony internetowe

Na naszej stronie internetowej publikowane są bieżące relacje z życia parafii, ogłoszenia parafialne, zapowiedzi wydarzeń, prowadzony jest kalendarz spotkań i nabożeństw, publikowane są informacje liturgiczne oraz umieszczane kazania i krótkie filmy. Nieocenioną pomocą przy zamieszczaniu aktualnych wydarzeń są zdjęcia, które regularnie wykonują m.in. p. Aldona Karska, p. Krzysztof Kozerski, p. Brunon Sikora oraz p. Cezary Grzybowski. Fotografie znajdują się każdorazowo pod informacjami oraz w zbiorczej galerii (zakładka *Nowa Galeria* po prawej stronie), prowadzonej przez p. Andrzeja Weigle. W kwestiach technicznych związanych z funkcjonowaniem strony WWW pomaga p. Marcin Benke, a także p. Marcin Jóźwik ze Świdnicy, odpowiedzialny za zaplecze techniczne.

Od sierpnia 2010 roku parafialna strona internetowa *trojca.waw.pl* podłączona jest do globalnego systemu monitorującego jej popularność – *Google Analytics*, pozwalającego stwierdzić nawet, za pomocą jakiej sieci telefonii komórkowej internauci oglądali nasze strony. Dysponujemy zatem precyzyjnymi danymi za drugie półrocze, z których wynika, że od **11 sierpnia do 31 grudnia** strona nasza odnotowała **14.628 ODWIEDZIN** oraz **45.304 ODSŁON**, gdzie odwiedziny = liczba osób przeglądających stronę (powtarzających się i niepowtarzających), a odsłony = zbiorcza liczba podstron przejrzanych przez internautów. W skali roku liczby te należałoby pomnożyć co najmniej przez dwa, przy czym trzeba uwzględnić fakt, że tradycyjnie w sierpniu i wrześniu nasze strony odnotowują spadek oglądalności. Miesięcznie zatem odwiedza naszą stronę ok. 3300 osób (parafia liczy niespełna 1700 członków).

Najwięcej wejść na naszą stronę odbywa się poprzez wyszukiwarkę *google* (prawie 38% wszystkich wejść), następne w kolejności są wejścia bezpośrednie poprzez wpisanie adresu *trojca.waw.pl* (prawie 37%). To bardzo duży współczynnik, pokazujący rozpoznawalność domeny. Ponadto wysoki procent wejść przez *google* pokazuje, że naszą parafią interesuje się wielu internautów, którzy przedtem nie mieli styczności z naszą witryną. Wiele osób trafia na naszą stronę również poprzez odnośniki z luteranie.pl (ponad 11%; via dział wiadomości oraz dane adresowe parafii). Mniejszy procent stanowią internauci trafiający do nas przez *wikipedię* (3,5%) i portal społecznościowy *Facebook* (2%).

Warto zwrócić szczególną uwagę na ostatnie źródło. Od ponad roku parafia posiada profil na serwisie *Facebook* (FB), który jest najważniejszym i największym portalem tego typu na świecie. Do grupy parafialnej na FB zapisane jest obecnie 114 osób. Warto podkreślić, że nie wszyscy zapisani do tej grupy to członkowie Parafii Świętej Trójcy, a nawet nie wszyscy są luteranami oraz że mają oni możliwość udostępniania publikowanych informacji i zapowiedzi wydarzeń w Parafii na swoich tablicach/profilach FB, przez co istotne dla nas wiadomości są multiplikowane. Trudno określić, ile osób i jak często udostępnia informacje o parafii na swoich profilach, jednak wiadomo z informacji napływających do kancelarii, że coraz więcej osób korzysta z FB jako źródła informacji o Parafii Świętej Trójcy, która jako pierwsza w naszym Kościele postanowiła skorzystać z tej platformy komunikacji.

Z okazji Święta Reformacji otworzyliśmy nową stronę promującą naszą akcję reformacyjną *Pamiętaj – Jesteśmy,* stworzoną z inspiracji inicjatywą ewangelizacyjną Kościoła Anglii (*Niedziela Powrotu do Kościoła*). Na stronie *www.swietoreformacji.pl* zamieszczona została krótka informacja o akcji, film zapraszający na nabożeństwo oraz do refleksji nad znaczeniem Kościoła, a po 31 października dodane zostały zdjęcia z nabożeństwa oraz kazanie w formacie *mp3*. Na stronie znajduje się nowy mechanizm slajdów, na którym wyświetlane są wszystkie filmy umieszczone na naszym profilu *YouTube*, o którym więcej szczegółów poniżej. Strona

reformacyjna będzie rozbudowana o teksty dotyczące reformacji, a jej nowa odsłona nastąpi przed kolejnym Świętem Reformacji.

Parafia posiada jeszcze stronę poświęconą cmentarzowi ewangelickiemu przy ul. Młynarskiej *www.cmentarz.luteranie.waw.pl* oraz stronę jubileuszową z 2008 roku *www.luteranie.waw.pl*, która w zamyśle ma być witryną promującą historię warszawskiego luteranizmu oraz działalność *Lutheraneum*. Niestety, nie udało nam się dotychczas pozyskać środków na planowaną od dawna modernizację witryny, ale mamy nadzieję, że może rok 2011 przyniesie pozytywne zmiany.

Coraz większą popularnością cieszy się nowa inicjatywa multimedialna Parafii Świętej Trójcy, rozpoczęta w grudniu 2009 roku na portalu **YouTube**, gdzie publikowane są krótkie filmy, dotyczące życia liturgicznego naszej parafii. Kanał parafialny na Youtube odnotował w minionym roku aż **5.953** odtworzeń wszystkich filmów – mamy ich w tej chwili osiem. W 2010 roku zamieściliśmy zaproszenia do udziału w nabożeństwach w czasie pasyjnym, wielkanocnym, na Święto Reformacji oraz w adwencie – filmy te to krótkie zaproszenia/rozważania wygłoszone przez ks. Piotra Gasia, połączone z prezentacją wnętrz kościoła Świętej Trójcy. Popularność tych filmów systematycznie rośnie i warto położyć nacisk na rozwój tego aspektu promocji parafii i jej misji.

Ciekawostką jest fakt, że na pierwszym miejscu popularności naszych filmów jest zaledwie 39-sekundowy filmik nakręcony przez p. Aldonę Karską z nabożeństwa polsko-szwedzkiego (21 marca), przedstawiający pięknie zaśpiewaną przez ks. dziekan Annicę Anderbrant prefację z liturgii komunijnej. Film ma grubo ponad 2 tys. odsłon! Ilość ta pokazuje, że istnieje zainteresowanie tradycją liturgiczną luteranizmu - i to bardzo bogatą tradycją, pielęgnowaną w kościele Świętej Trójcy. Wychodząc naprzeciw temu zapotrzebowaniu w najbliższych tygodniach umieścimy na *YouTube* 10-minutowy skrót (na dłuższe nie pozwalają ograniczenia techniczne) z nabożeństwa w naszym kościele, które zostało odprawione 2 stycznia br. W ten sposób będziemy mogli pokazać piękno i głębię luterańskiej liturgii. Następne w kolejności filmy na *YouTube,* to rozważania ks. Piotra Gasia na adwent z 2009 roku (ponad 1400) oraz tegoroczne rozważanie pasyjne (ponad 700). Na *YouTube* można obejrzeć ponadto krótki film z poświęcenia Kaplicy Halpertów po remoncie (2009) oraz z zapalania świec podczas nabożeństwa wigilijnego w naszym kościele (2010).

Na naszej stronie internetowej istnieje możliwość odsłuchania kazań i nabożeństw. Są one umieszczane na bezpłatnym serwisie wrzuta.pl, a poprzez narzędzia internetowe publikowane w postaci prostego interfejsu w treści wiadomości, informującej o nabożeństwie. Wszystkie pliki z kazaniami (uporządkowane w segregatorach tematyczno-osobowych) można odsłuchać na stronie: http://peawarszawa.wrzuta.pl/.

W 2010 roku zamieściliśmy pliki *mp3* z trzema nabożeństwami w całości (wprowadzenie w urząd Biskupa Kościoła, zakończenie ekumenicznej oktawy oraz nabożeństwo upamiętniające ofiary katastrofy pod Smoleńskiem), a także pliki z 12 kazaniami (ks. bp. Jerzego Samca, ks. Piotra Gasia, ks. Waldemara Wunsza oraz ks. Bogusława Milerskiego) na Dzień Pokuty i Modlitwy, Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielkanoc, Święto Wniebowstąpienia Pańskiego, Niedzielę Rogate, Pamiątkę Konfesji Augsburskiej, dwa kazania na Święto Zesłania Ducha Świętego, na 2. Święto Zesłania Ducha Świętego, 71. rocznicę spalenia kościoła Świętej Trójcy oraz na Stary Rok. Dla osób zainteresowanych pliki z kazaniami możemy przekazać na płycie CD. Na stronie parafialnej umieszczaliśmy również teksty kazań (lub linki do nich) wygłoszone przez duchownych naszej parafii bądź też w naszych kościołach i kaplicach (np. kazania ks. Waldemara Wunsza i ks. Marcina Kotasa z Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego).

Dariusz Bruncz

WIZYTY I PRELEKCJE W KOŚCIELE ŚWIĘTEJ TRÓJCY

W 2010 roku kościół Świętej Trójcy odwiedziło 85 wycieczek krajowych i zagranicznych (w 2009 roku było ich 51). Kościół otwarty jest dla zwiedzających praktycznie siedem dni w tygodniu – po uprzednim umówieniu spotkania połączone z prelekcjami odbywają się również w weekendy.

Trudno określić liczbę osób – niektóre grupy liczyły 10 osób, ale też odwiedzały nas grupy ponad 50-osobowe. Przeciętna wizyta w naszym kościele trwa ok. 45 minut – w tym czasie wygłaszana jest prelekcja o historii i współczesności Parafii Świętej Trójcy, a następnie jest czas na zadawanie pytań, dotyczących najczęściej doktryny i zwyczajów liturgicznych naszego Kościoła. Niekiedy runda pytań wydłuża spotkanie do 1,5 – 2 godzin. Każdy z odwiedzających otrzymuje broszurę informacyjną o parafii.

Grupy odwiedzające kościół są bardzo zróżnicowane. Są to zarówno grupy ze szkół podstawowych, ale także z gimnazjów, liceów oraz szkół wyższych, uczestniczące w programach edukacyjnych, mających na celu poznawanie wielokulturowego i wielowyznaniowego dziedzictwa Warszawy oraz Mazowsza. Zdarzały się również grupy młodzieżowe z rzymskokatolickich parafii, wydziałów teologicznych oraz słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku i dzielnicowych domów kultury. W kościele odbywały się również szkolenia przewodników warszawskich.

W minionym roku szczególnie duży odsetek stanowiły wycieczki zagraniczne (głównie z Niemiec) – ok. 40%. Związane były one z faktem, iż w 1825 roku w naszym kościele odbył się koncert młodego pianisty – Fryderyka Chopina. Z okazji Roku Chopinowskiego pojawiło się wiele grup, które bliżej chciały poznać kościół związany z polskim kompozytorem. W naszym kościele gościliśmy również turystów z Finlandii, Szwecji, USA, Czech, Rosji, Japonii, Holandii,

Anglii, Francji i Austrii. Podobnie jak w latach ubiegłych, oferowaliśmy prelekcje i informacje o kościele i parafii w języku angielskim i niemieckim.

Kościół odwiedzają również pojedyncze osoby lub małe, 2-3-osobowe grupki turystów (niewliczone do statystyki), które spontanicznie pojawiały się w kościele między jedną a drugą wycieczką lub w trakcie przygotowywania kościoła do nabożeństw lub koncertów. Latem gościliśmy ponadto grupę współwyznawców z Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Drogomyślu z ks. Tomaszem Bujokiem.

Dariusz Bruncz

ZAJĘCIA MUZYCZNE

W ramach zajęć muzycznych prowadzonych przez kantora p. Joannę Malugę w Parafii Św. Trójcy, odbywa się przygotowanie pieśni przed nabożeństwami oraz prowadzone są śpiewające lekcje religii. Od 2010 r. rozpoczął także działalność chór dziecięcy.

Przygotowanie pieśni odbywa się w niedzielę przed głównym nabożeństwem od godz. 10.00 do 10.25. Ma na celu rozśpiewanie zboru, zapoznanie z tekstem i melodią pieśni wyznaczonych na daną niedzielę i wspólne ich prześpiewanie. W przygotowaniu pieśni uczestniczy zazwyczaj kilkanaście do kilkudziesięciu osób.

Śpiewające lekcje religii odbywają się raz w miesiącu dla każdej z sześciu klas szkoły podstawowej oraz dla dwóch grup konfirmacyjnych i dla młodzieży pokonfirmacyjnej. Ich celem jest rozśpiewanie dzieci i młodzieży oraz stworzenie grupy aktywnej wokalnie, w której repertuarze znajdą się pieśni ze śpiewnika „Chwalmy Pana", „Będę śpiewał i grał" i Śpiewnika kościelnego.

Dzieci z chóru dziecięcego mają zajęcia w niedzielę od godz. 12.00 do 13.30. Celem zajęć chóralnych dla dzieci jest nauka śpiewu i czytania nut głosem. Zajęcia obejmują rozgrzewkę i pobudzenie całego ciała do śpiewania, rozgrzewkę aparatu mowy, pracę nad poprawnym wymawianiem tekstu, wprowadzanie elementów zasad muzyki, tańców ludowych i narodowych oraz zabawy muzyczno-ruchowe. W zajęciach bierze udział regularnie 16 dzieci.

Zachęcamy parafian, w tym zwłaszcza dzieci i młodzież, do aktywniejszego włączenia się w zajęcia muzyczne w bieżącym roku.

Joanna Maluga – kantor Parafii Św. Trójcy

CHÓR PARAFIALNY

Praca chóru przebiegała normalnym trybem: zajęcia odbywały się w poniedziałki o g. 17.00 w sali Kancelarii Parafialnej. Sporadycznie odbywały się próby dodatkowe we czwartki. Skład

chóru się prawie nie zmienił – w grudniu dołączyły do nas dwie młode chórzystki z Niemiec. Niestety, mamy wciąż niedobory kadrowe, zwłaszcza w głosach męskich. Głównie z tego powodu czasami nie możemy wziąć udziału w ważnych uroczystościach - jak to było w przypadku ostatniej Wigilii, kiedy wyjechało kilka osób. Przedmiotem mojej satysfakcji jest jednak zaangażowanie chórzystów, a także wzajemna sympatia, owocująca całkiem niezłymi wykonaniami. Przyczyniają się do tego również członkowie Modo Maiorum, którzy chętnie wspierają Chór Parafialny.

Poniżej kalendarium występów chóru:

24.01.2010 (Tabita)

28.02.2010 (II niedziela pasyjna)

2.04.2010 (Wielki Piątek)

30.05.2010 (Konfirmacja)

27.06.2010 (480. rocznica Konfesji Augsburskiej)

19.09.2010 (Zjazd Kobiet Luterańskich)

21.11.2010 (Zjazd Chórów Diecezji Warszawskiej, Łódź)

5.12.2010 (Druga niedziela Adwentu)

Michał Straszewski – dyrygent

CHÓR MODO MAIORUM

Kameralny chór *Modo Maiorum* śpiewa obecnie w składzie: 4 soprany, 2 alty, 2 tenory i 3 basy. Repertuar zespołu stanowią głównie kompozycje okresu renesansu i baroku. Szczególnie preferowani przez nas kompozytorzy to G. P. da Palestrina, H. Schütz, J. S. Bach, Wacław z Szamotuł, Cyprian Bazylik, Mikołaj Gomółka. Zespół pracuje ostatnio nad dwoma motetami i *Missa Brevis* Palestriny, przygotowuje także Pasję wg św. Mateusza, którą zamierza wykonać w Wielkim Tygodniu.

Wykaz występów:

6.01.2010. wprowadzenie w urząd Biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP ks. Jerzego Samca

24.01.2010 (Tabita) występ wspólnie z Chórem Parafialnym

28.03. 2010 Niedziela Palmowa podczas nabożeństwa oraz krótki koncert muzyki pasyjnej:

10.10. 2010 inauguracja festiwalu *Jesienne koncerty u Luteran*

31.10.2010 Święto Reformacji

Chór Modo Maiorum wspomagał też chór Parafialny podczas Zjazdu Chórów Diecezji Warszawskiej w Łodzi 21.11.2010.

Michał Straszewski – dyrygent

KONCERTY

Parafia ewangelicko – augsburska Św. Trójcy jest od lat jest animatorem i realizatorem różnego rodzaju przedsięwzięć w szeroko pojętej sferze kultury i edukacji i planuje intensywny rozwój tej sfery swojej działalności. Kościół Świętej Trójcy znany jest w stolicy z działalności muzycznej. W ciągu ostatnich lat udało się zrealizować kilka projektów koncertowych, w tym odbywający się przez kilkanaście lat do 2008 roku Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej "Bach...ale nie tylko" przy wsparciu Biura Kultury Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, a także w latach 2009-2010 letnie cykle muzyki organowej z udziałem polskich i zagranicznych artystów, odbywające się w każdą niedzielę lipca i sierpnia, organizowane ze środków własnych Parafii, oraz nowy, jesienny cykl koncertów chóralnych (październik), podczas których prezentowana jest muzyka sakralna różnych tradycji chrześcijańskich (katolicyzm, prawosławie i protestantyzm) - również ta inicjatywa finansowana była przez Parafię. Poza wspomnianymi festiwalami i cyklami muzycznymi współorganizujemy koncerty towarzyszące „Nocy Muzeów", promujące młodych twórców (chór *Varsoviae Regii Cantores*) i chóry zagraniczne (USA, Szwecja). Parafia, jako organizator życia muzycznego, stara się w ciągu roku zapewnić możliwie szeroką paletę przedsięwzięć muzycznych, atrakcyjnych dla mieszkańców Warszawy, ale także dla melomanów z innych miast i krajów, odwiedzających stolicę. Łącznie w 2010 r. odbyło się ponad 20 różnych koncertów.

Jerzy Dziubiński – dyrektor muzyczny Parafii Św. Trójcy

SPOTKANIA MŁODZIEŻOWE

Spotkania grupy młodzieżowej naszej Parafii odbywają się we wtorki o godzinie 17:30. To spotkania przeznaczone dla młodzieży pokonfirmacyjnej, uczniów gimnazjów i liceów. Na spotkania uczęszczają również osoby spoza naszej Parafii, a jedna z nich przed rozpoczęciem studiów we Wrocławiu wstąpiła do naszego Kościoła i Parafii.

Kontynuując tematykę podjętą przez młodzież w minionym roku, poruszaliśmy się w zagadnieniach Kościoła, Biblii, etyki oraz bieżących wydarzeń.

Rok naszych spotkań rozpoczął się świętem Epifanii i zeszłorocznym wydarzeniem w naszym Kościele i Parafii – wprowadzeniem w urząd nowego Biskupa Kościoła ks. bp Jerzego Samca. Stało się ono inspiracją do rozważań – kim jest/ma być Biskup, jak wygląda jego posługa.

Zaznajamialiśmy się również z tematem sukcesji apostolskiej – tradycją i znaczeniem w różnych tradycjach chrześcijańskich. Patrząc na historię Kościoła, obserwowaliśmy zmagania i wpływy między władzą świecka i duchowną, tzw. spór o inwestyturę.

Podjęliśmy temat „plotki – która żyje własnym życiem". Czy i w jakich okolicznościach uczestniczymy w rozpowszechnianiu niesprawdzonych informacji i jak się przed tym bronić. Pojawiło się oczywiście w trakcie dyskusji tło 8 przykazania wraz z wyjaśnieniem ks. dr Marcina Lutra.

W Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan jako grupa młodzież uczestniczyła w nabożeństwie w Kościele Ewangelicko-Reformowanym na Lesznie. Tydzień później rozmawialiśmy o sensowności i efektywności takich inicjatyw, jakie zmiany przyniosły i jakich oczekujemy wspólnie się modląc.

Wracając do naszych spotkań, po czasie ferii zimowych wkroczyliśmy w czas pasyjny. Rozmawialiśmy o przygotowaniach do wydarzeń Wielkiego Tygodnia, o Jezusowym zwiastowaniu w przypowieściach o ziarnie, które musi obumrzeć, aby wydać plon. Skojarzyło nam się porównanie dwóch prochów: ten, z którego człowiek powstał i w który się obróci, i proch mąki, na który musi zostać starte ziarno, aby z niego wypiec chleb – symbol życia.

Nasze dyskusje nie unikały również tego, co niematerialne: rozmawialiśmy o Bożych posłańcach – aniołach, jakie są, czym się różnią od siebie, na czym polega ich zadanie, czy dziś można spotkać anioła? Na kolejnym spotkaniu dokonaliśmy zwrotu w drugą stronę, próbując analizować to wszystko, co jest związane z upadłym aniołem - „księciem ciemności". Kiedy pytaliśmy samych siebie o znaczenie i sensowność naszej obecności na ziemi, zawsze pojawiała się kwestia naszej wiary. To zrodziło pytanie o miejsce po śmierci – dokąd zdążają ateiści? Dokąd zdążamy my – wierzący? Rozważaliśmy też, na ile prawdopodobna i atrakcyjna dla współczesnego człowieka jest alternatywna koncepcja naszego pochodzenia i bycia w świecie, jaką prezentuje w swoich książkach Erich von Daeniken. Zbliżający się Wielki Tydzień przynaglił nas do refleksji: kim jest Baranek Boży, który gładzi grzechy świata.

Początek dziejów człowieka, upadek i wygnanie z ogrodu Eden – to w jakimś sensie zdrada Boga. Staraliśmy się zaobserwować, czy zdrada nie stoi w centrum europejskiej kultury. Prowokacyjna teza dotyczyła roli zdrady Judasza w historii zbawienia – to przecież ważny element wydarzeń Wielkiego Tygodnia. Zwróciliśmy uwagę na to, do czego jesteśmy powołani przez Boga – do wiary, a więc ufności, także w to, że Bóg nie zdradzi człowieka.

Tematem budzącym emocje okazała się kwestia obecności symboli religijnych w przestrzeni świeckiej. Czy Krzyż ma swoje miejsce w szkole? Podstawą dyskusji było ironizujące opowiadanie o domaganiu się krzyża w sali lekcyjnej i chrześcijańskiego nauczania matematyki.

Wraz z konfirmantami młodzież weszła na latarnię naszego kościoła, skąd obserwowaliśmy widoki stolicy, a po powrocie do sali interpretowaliśmy „Odę do młodości" A. Mickiewicza i jej przesłanie „ty nad poziomy wylatuj", „sięgaj gdzie wzrok nie sięga".

Rok szkolny zakończyliśmy nabożeństwem w Kościele i odebraniem świadectw szkolnych.

Nabożeństwem w Kościele rozpoczęliśmy również nowy rok szkolny. Przyjęliśmy, że nieco zmieni się formuła naszych spotkań. Każdy z uczestników zobowiązał się do przeprowadzenia jednych zajęć na wybrany przez siebie temat, związany z wiarą, Kościołem lub etyką. W naszym harmonogramie pojawiły się również lekcje śpiewu, które prowadzi pani kantor Joanna Maluga.

Sytuacja w kraju sama dostarczała nam tematów do dyskusji. Wydarzenia związane z krzyżem pod pałacem prezydenckim i demonstrującymi tam ludźmi, marsz osób nawołujących do intronizacji Jezusa na króla Polski – domagały się naszych opinii, naszego spojrzenia i wymiany zdań.

W końcu września wyjechaliśmy parafialnym busem, a część osób także pociągiem, na Ogólnopolski Zjazd Młodzieży Ewangelickiej do Chorzowa. W sumie z naszej Parafii pojechało do Chorzowa 12 osób. Oprócz udziału w zjeździe, poszukiwaniu swojej „nowej roli" w życiu, ważny był czynnik integracyjny wspólnego wyjazdu.

Uroczystości w Muzeum na Pawiaku skłoniły i nas – mieszkających w Warszawie - do poznania losów tego miejsca i osób, które go doświadczyły. Spotkanie było przygotowane przez jedną z uczestniczek naszych wtorkowych zebrań.

Przygotowując się do konkursu biblijnego „Sola Scriptura" ogłoszonego w Kościele, zapoznaliśmy się z informacjami o samym konkursie oraz o proroku Eliaszu, głównym bohaterze tegorocznej edycji konkursu.

Tradycyjnie w okolicy 31 października odbył się test z wiedzy o Reformacji. Zmagania toczyły dwie drużyny, a każda dobra odpowiedź była nagradzana słodką nagrodą.

Dzięki kolejnej z uczestniczek naszych spotkań mieliśmy możliwość poznać zwyczaje pogrzebowe w kulturze polskiej. Zosia przedstawiła nam opisy i konteksty staropolskich sarmackich pogrzebów połączonych z niespotykaną nigdzie indziej *pompa funebris.* Patrząc na dzień dzisiejszy, zastanawialiśmy się, ile z tego rozmachu pozostało w kulturze, jak oddziałuje na nas.

Młodzież włączyła się aktywnie w tegoroczną akcję sprzątania cmentarza, co mamy nadzieję było wyraźnie widoczne w alei 8 w zabytkowej części cmentarza.

Dzięki zakupionemu przez studentów projektorowi multimedialnemu, mieliśmy możliwość zobaczyć… „Pszczółkę Maję". Odcinek bajki poświęcony był dżdżownicy Magdzie, która szukała

przyjaciół i czegoś, w czym byłaby pożyteczna. Na tej podstawie przyglądaliśmy się sobie, samokrytycznie wypełniając test dotyczący osobowości.

W tegorocznym Forum Młodzieży Ewangelickiej, które odbywało się w listopadzie w Warszawie, uczestniczyło dwóch przedstawicieli grupy młodzieżowej naszej Parafii: Grażyna Polit i Kajetan Latos. O efektach Forum można było przeczytać na internetowej stronie mlodziluteranie.pl.

Koniec roku kościelnego jest związany nie tylko z refleksją nad wiecznością, ale również z ostatnią zabawą przed czasem Adwentu – czyli andrzejkami. Rozmawialiśmy o różnorodnych zwyczajach towarzyszących tej zabawie, i o tym jaką „wiedzę" można czerpać z rozlanego wosku. Dowiedzieliśmy się również więcej o Andrzeju apostole, uczniu Jezusa.

Czas Adwentu to czas przygotowań do Świąt Narodzenia Pańskiego. Był u nas Mikołaj, rozmawialiśmy o czasie oczekiwania, przygotowywaliśmy się pod okiem pani kantor do wspólnego śpiewu w Kościele. Na zakończenie spotkaliśmy się, aby wspólnie kolędować i obdarzyć się nawzajem prezentami świątecznymi.

Część zajęć przygotowali i prowadzili studenci ChAT, odbywający w naszej Parafii praktyki katechetyczne. A niewątpliwym magnesem dla niektórych przychodzących na spotkania są „piłkarzyki", zakupione dzięki dotacji Rady Parafialnej, której w tym miejscu serdecznie dziękujemy.

Ks. Waldemar Wunsz – opiekun grupy młodzieżowej

KOŁO STUDENCKIE

W Sali parafialnej nr 1 przy ul. Kredytowej 4 odbywają się spotkania grupy studentów i młodzieży pracującej. Na spotkania te przychodzą studenci zarówno z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, jak i studenci innych warszawskich uczelni wyższych. Uczestnikami grupy jest również „młodzież pracująca". Spotkania te skupiają młodych ludzi pochodzących z Warszawy, z naszej parafii, jak i z różnych regionów kraju, którzy przy naszej parafii chcą rozwijać i kształtować swoją religijną tożsamość. Spotkania odbywają się dwa razy w tygodniu: regularnie we wtorki, od czasu do czasu w czwartki. Wtorkowe spotkania służą dyskusji nad tematami, spotkania czwartkowe mają luźny, bardziej towarzyski charakter.

Spotkania odbywają się o 19:00. Taka pora pozwala uczestnikom dotrzeć do centrum Warszawy już po wykładach czy pracy. Tematy do wykładów i wspólnych dyskusji – to propozycje uczestników, dużą cześć z nich opracowują sami studenci. Szczególne podziękowania należą się „Paszy" - studentowi ChAT-u z Ukrainy. Praca z tekstem biblijnym, zdobywanie wiadomości o ludziach i czasach Starego i Nowego Testamentu, zagadnienia etyczne i komentarz do współczesnych wydarzeń – to spektrum zainteresowań grupy. Do

realizacji części z tych zagadnień studenci zaprosili również wykładowców ChAT: prof. K. Wojciechowską i dr A. Kluczyńskiego oraz dr J. Slawika. Informacje i zaproszenia wymieniane są drogą mailową.

„Wspólna kasa" i zebrane w niej fundusze, gdzie każdy wpłaca swój procent, pozwalają na zakupienie herbaty i słodyczy na spotkania. Nadwyżka gotówki pozwoliła zakupić rzutnik multimedialny, który „urozmaica" i „wspomaga" tematykę spotkań i pozwala rozwijać DKF.

Spora grupa studentów uczestniczyła i współorganizowała wraz z duszpasterstwem akademickim dominikanów z ul. Freta Ekumeniczne Warsztaty Muzyczne „Wniebogłosy". Koncert finałowy warsztatów odbył się w naszym Kościele. Naszych studentów można było zobaczyć również w przedstawieniu pantomimy „Przypowieść o kąkolu".

W naszej sali parafialnej studenci zorganizowali również taneczno-muzyczną zabawę andrzejkową Przed świętami tradycyjnie zorganizowana została adwentówka, wspólne śpiewanie kolęd, życzenia i przełamywanie się opłatkiem oraz dzielenie prezentami przygotowanymi sobie nawzajem.

Inicjatywą części grupy studenckiej jest prowadzenie szkółek niedzielnych dla dzieci przychodzących na nabożeństwa w kaplicy w Tabicie. Poza nielicznymi wyjątkami, wynikającymi z kalendarza, szkółki odbywają się podczas każdego niedzielnego nabożeństwa, na które przychodzi od 5 do 7 dzieci.

Spotkania studenckie przy naszej parafii mają otwarty charakter, pozwalając uczestniczyć wszystkim chętnym – nie tylko studentom, wpływać na kształt i formę wspólnych zgromadzeń. Uczestnikami spotkań są również osoby nienależące do naszego Kościoła. Duch Boży działa, a my w minionym roku uczestniczyliśmy w konwersji Ani, uczestniczki spotkań studenckich, która wstąpiła do Kościoła i naszej Parafii.

Ks. Waldemar Wunsz – opiekun grupy studenckiej

PARAFIALNA KOMISJA DIAKONII

Parafialną Komisję Diakonii stanowi grupa 15 kobiet - wolontariuszek. Aktywnie pracuje 8-10 osób, pozostałe włączają się do prac w miarę potrzeby. Przy większych akcjach wspomagają nas także inni parafialnie. Członkowie Komisji spotykają się raz w miesiącu w celu ustalenia planu prac na najbliższy miesiąc.

Głównym celem naszej działalności jest opieka nad seniorami Parafii, ludźmi samotnymi, chorymi, niepełnosprawnymi, bezrobotnymi, dziećmi i wszystkimi, którzy tej pomocy oczekują. Współpracujemy z Kołem Pań, Kołem Seniorów, Diakonią Kościoła, rejonowymi ośrodkami pomocy społecznej, Diakonią Amsterdamską, NZOL Lux-Med. Tabita, EOD „Sarepta".

Najważniejsze działania Komisji Diakonijnej w roku 2010 r.:

- Z okazji Świat Bożego Narodzenia i Wielkanocy odwiedzaliśmy dwa razy po 130 osób (seniorów Parafii), do tego dwa razy po 30 osób otrzymało życzenia pocztą. W tej akcji pomagali też inni parafianie.
- Seniorom Parafialnym po ukończeniu 70 roku życia wysyłamy życzenia urodzinowe.
- Odwiedzamy osoby samotne, chore, potrzebujące pomocy i wsparcia duchowego. Aktywnie uczestniczą w tym także duchowni naszej parafii.
- U osób chorych, starszych wykonujemy zakupy, drobne porządki. Taką osobę i zakres jej potrzeb opiekuńczych zgłaszamy u lekarza rodzinnego i rejonowego ośrodka pomocy społecznej. Sugerujemy staranie się o miejsce w domu opieki.
- Służymy informacją i pomocą w załatwianiu skierowań do domów opieki, informacjami na temat materialnej pomocy z ośrodka pomocy społecznej, ewentualnej możliwości orzecznictwa inwalidztwa i przyznawania renty lub stałej zapomogi.
- Dla Seniorów Parafialnych przygotowaliśmy świąteczne śniadania z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Święta Żniw. Uczestniczy w nich ok. 60 osób. Słowem służą Księża Parafialni i P. Diakon. Śniadania współfinansuje Diakonia Amsterdamska.
- Osoby żyjące na granicy minimum socjalnego otrzymują świąteczne paczki żywnościowe.
- Corocznie zimą i latem parafialne dzieci wyjeżdżają na ferie pod opieką katechetki p. E. Byrtek. Pobyt dziecka współfinansują: Diakonia Parafialna, Diakonia Kościoła, Diakonia Amsterdamska i rodzice.
- Na Dzień Dziecka parafialne dzieci otrzymują soki, słodycze, a w kawiarence przygotowywany jest słodki poczęstunek. Wspólnie świętowano Dzień Matki i Dzień Dziecka.
- Na Boże Narodzenie przygotowano 120 paczek dla dzieci ze słodyczami i książkami. Akcję współfinansowała Diakonia Amsterdamska.
- Dla ogółu Parafian organizujemy pikniki parafialne: wiosną w „Tabicie”, latem –Włochy, wrzesień - Włochy. Skupiają one 70-150 osób. Organizacją zajmują się członkowie Komisji Diakonijnej.
- Najliczniej i najchętniej parafialnie gromadzą się w Lutheraneum. Wrzesień - rocznica spalenia kościoła, październik - Dziękczynienie, Święto Żniw, grudzień - wizyta Diakonii Amsterdamskiej, Dzień Holenderski, grudzień - spotkanie adwentowe parafian. Stroną kulinarną zajmowali się członkowie Komisji Diakonijnej.

- Komisja Diakonijna prowadzi kawiarenkę, czynną w niedziele po nabożeństwie porannym; ofiary za kawę i ciasto przeznaczmy na cele diakonijne.
- Funkcjonuje biblioteka.
- Opiniujemy i przyznajemy zapomogi pieniężne osobom bądź rodzinom potrzebującym.
- Opiniujemy dopłaty do leków, okularów, protez, badań specjalistycznych, rehabilitacji z Funduszu Amsterdamskiego.
- Wspólnie z Kołem Pań uczestniczymy w spotkaniach adwentowych i pasyjnych z domownikami i pracownikami EOD „Tabita'
- W adwencie odwiedzamy EOD „Sarepta" w Węgrowie, gdzie przekazujemy świąteczną ofiarę dla mieszkańców.
- Niektóre panie z Komisji Diakonijnej stale odwiedzają podopiecznych w „Tabicie", świadcząc usługi opiekuńcze. Spora praca została wykonana w związku w umieszczeniem dwóch parafianek, żyjących w skrajnych warunkach, w „Tabicie"
- Bierzemy czynny udział w uroczystościach parafialnych, pomagamy w przygotowaniu i wydawaniu poczęstunku.
- Uczestniczymy w akcjach ogólnokrajowych:
    - Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom- świece,
    - Prezent pod choinkę
    - Skarbonka Wielkanocna
    - Wręczenie nagród Caritas Polska, Diakonia Polska, Eleos

Ada Hasiuk – przewodnicząca Komisji Diakonii

KOŁO PAŃ

W roku 2010 członkinie Koła Pań odbyły 10 comiesięcznych spotkań i dodatkowo uczestniczyły we wspólnych zebraniach przedstawicielek warszawskich parafii ewangelickich – Wniebowstąpienia Pańskiego, Dobrego Pasterza oraz parafii Ewangelicko-Reformowanej na Lesznie. Szczegółowy wykaz tematów spotkań przedstawia się następująco:

Pierwsze w 2010 r. spotkanie wypadło **21 stycznia**. Pani **Alicja Sadomska**, przewodniczka warszawska i historyczka, mówiła o postaci pułkownika Juliusza Ordona, znanego wszystkim z wiersza Adama Mickiewicza „Reduta Ordona", natomiast mało znanego z faktu bycia ewangelikiem. Jego długie i burzliwe życie (1810-1887), zakończone samobójstwem, nie

sprowadzało się tylko do obrony Woli – brał udział w rewolucji węgierskiej 1848 r. i był uczestnikiem wyprawy sycylijskiej Garibaldiego w 1860 r.

Lutowe spotkanie, **18.02.2010**, było poświęcone poezji. Swoje wiersze czytała pani **Małgorzata Matuszczak**. Ich tematyka – głównie religijna i filozoficzna – związana była z osobistymi, traumatycznymi przeżyciami autorki. Zarówno poezja p. Matuszczak, jak i jej poruszająca opowieść zostały przyjęte przez słuchaczki z wielką empatią.

18 marca odbyło się wspólne Koło Pań, na które jako prelegentka została zaproszona pani **Marta Axentowicz-Bohosiewicz** z Fundacji Ormiańskiej KZKO, przedstawicielka polskich Ormian. Mówiła ona o społeczności ormiańskiej w naszym kraju, jej długiej historii i współczesności oraz o wybitnych postaciach pochodzenia ormiańskiego. Wykład był połączony z prezentacją.

Na spotkaniu **15 kwietnia** pani **diakon Małgorzata Gaś** przybliżyła paniom osobę Marii Magdaleny. Opowieść o tej biblijnej postaci związana była z przypadającymi w tym miesiącu świętami Zmartwychwstania Pańskiego.

28 maja p. **Maria Chmiel** przeczytała zebranym bardzo ciekawy list z Afryki, z prowincji Zaria w Nigerii. Jego autor, **prof. Krzysztof Schoeneich,** wykładowca na tamtejszym uniwersytecie, opisywał życie w uczelnianym kampusie (30 tys. mieszkańców), problemy ekologiczne uczelnianego miasteczka i jego okolic, stosunek do zwierząt i przyrody, a także swoje próby – dostosowane do mentalności mieszkańców – ratowania żyjących tam ptaków i zwierząt.

Wspólne Koło Pań w Parafii Wniebowstąpienia odbyło się **9 czerwca**. Prelegent, pan **Jerzy Reinstein**, opowiadał o podróży do USA, konkretnie do stanu Wirginia. Wykład był ilustrowany przezroczami.

Ostatnie przedwakacyjne spotkanie odbyło się **17 czerwca**. Panie przyniosły różne pamiątkowe przedmioty i opowiadały związane z nimi historie. Bardzo często były to opowieści z czasów II wojny światowej i Powstania Warszawskiego. W drugiej części spotkania p. **Ada Hasiuk** zrelacjonowała udział przedstawicielek naszej parafii oraz parafii ewangelicko-reformowanej w spotkaniu kobiet w Lipsku w dniach 11-15 czerwca b.r.

Pierwsze po przerwie wakacyjnej spotkanie Koła Pań miało miejsce dn. **16 września.** Panie dzieliły się wrażeniami ze swoich wyjazdów i planowały tematy spotkań w okresie jesienno-zimowym.

Wspólne Koło Pań odbyło się w czwartek **23 września** w Parafii Ewangelicko-Reformowanej. Gospodynie zadbały nie tylko o smaczny poczęstunek, ale i o ciekawe prelekcje. Pani **Biruta Pachnik**, przewodnicząca Diakonii Kościoła, członkini zarządu stowarzyszenia „La Strada" opowiadała o celach i działalności tej organizacji w 15-lecie jej powołania. Początkowo miała ona przeciwdziałać handlowi kobietami i nieść pomoc osobom pokrzywdzonym przez ten

proceder, obecnie rozszerzyła swą działalność o walkę z handlem ludźmi i niewolnictwem, i nabrała charakteru międzynarodowego, współpracując z podobnymi organizacjami w innych krajach.

W drugiej części spotkania panowie mł. asp. **Marcin Żurawski** i st. asp. **Andrzej Sitko**, policjanci z komendy Śródmieście przy ul. Wilczej, ostrzegali Panie przed próbami wyłudzania pieniędzy przez wyspecjalizowanych oszustów (metody „na wnuczka", „na administrację" itp). Ta prelekcja spotkała się z bardzo silnym odzewem, gdyż prawie każda ze starszych osób zetknęła się – bezpośrednio lub pośrednio – z takim przypadkiem. Policjanci – posługując się przykładami ze swej praktyki – uczyli Panie, jak zachowywać się przy próbie takiego wyłudzenia, tak aby nie tylko nie stracić pieniędzy, ale i przyczynić się do ujęcia oszustów.

Październikowe Koło Pań miało miejsce 2.10.2010 i poświęcone było pięknemu jubileuszowi – **98 urodzinom** pani **Ireny Łukomskiej**. Były pyszne torty, pieśni i życzenia. Pani Irena odczytała swoje wspomnienia z czasów okupacji – o swym udziale w tajnym nauczaniu i w ruchu oporu (zamieszczono je w nr 4/2010 „Informatora").

18 listopada lek. med. **Krzysztof Królikowski** wygłosił ilustrowane przezroczami i filmami wspomnienie „Z sercem na dłoni" o prof. **Zbigniewie Relidze,** wybitnym kardiochirurgu, polityku, humaniście i po prostu pięknym, ciepłym człowieku, niepozbawionym wad i słabostek, co czyniło jego postać tym bardziej ludzką.

Wspólne Koło Pań odbyło się dn. **2 grudnia** tradycyjnie u metodystów. Były – również tradycyjnie – pyszny słodki poczęstunek, przygotowany przez gospodynie spotkania, ciekawa prelekcja i wspólne śpiewanie pieśni adwentowych.

Ostatnie w 2010 r. – adwentowe - spotkanie Koła Pań miało miejsce **16 grudnia.** Panie, bawiąc się w „Mikołaja", rozdawały sobie drobne prezenty, wspólnie śpiewały adwentowe pieśni i kolędy, przy akompaniamencie p. Jeli Bakalarz i oddawały się nastrojowi zbliżających się Świąt. Podpisywano również wspólne życzenia świąteczne do zaprzyjaźnionych zborów w Czechach i Kaliningradzie oraz karty do Niemiec. Rozważanie adwentowe wygłosił proboszcz parafii ks. Piotr Gaś, a pani diakon Małgorzata Gaś i ks. doktor Włodzimierz Nast rozpoczęli i zakończyli spotkanie stosownymi modlitwami. Spotkania Koła Pań odbywają się w trzeci czwartek miesiąca o godz. 15.00 (z wyjątkiem przerwy wakacyjnej w lipcu i sierpniu). Panie chętne do uczestnictwa w zebraniach Koła serdecznie zapraszamy.

Maria Chmiel – przewodnicząca Koła Pań

KOŁO SENIORÓW

Rok 2010 był kolejnym rokiem działalności naszego Koła Seniorów. Liczba członków to 19-23 osoby. Koło finansuje się samodzielnie.

Spotkania, które odbywają się raz w miesiącu w sali parafialnej, są bardzo interesujące i urozmaicone różnymi ciekawostkami ze świata o życiu i kulturach ludności, ponieważ nasi członkowie, jak też ich bliscy, bywają lub mieszkają w różnych krajach i bardzo chętnie dzielą się z nami swoją wiedzą.

Od kwietnia 2010 r. ks. senior Włodzimierz Nast. prowadzi z nami cykl rozmów na temat „Dzieje Parafii Warszawskich w XIX i XX wieku". Są to bardzo interesujące informacje, których wielu z nas tak dokładnie nie znało. Cykl ten będzie kontynuowany. Spotykamy się też bardziej kameralnie – by porozmawiać o bolączkach i radościach życia w obecnie niełatwych czasach.

Niestety, kilkoro naszych członków odeszło na zawsze i będzie nam ich brakowało. Cieszmy się natomiast z faktu, iż kilka pań doszło i zasiliło nasze szeregi. Zawsze z radością i nadzieją czekamy na następne spotkanie.

Wierzę, że rok 2011 będzie bardziej owocny w różne ciekawe spotkania z ludźmi, którzy swoją wiedzą podzielą się z nami.

Elżbieta Gaik - przewodnicząca Koła Seniorów

KOMISJA OCHRONY PAMIĄTEK – SPOŁECZNY INSTYTUT HISTORYCZNY

Sprawy osobowe KOPSIH w stosunku do roku poprzedniego uległy niewielkim zmianom. Trzy panie, z grona sympatyków, zostały pensjonariuszkami „Tabity". Były to p.p. Irena Dominas (okresowo), Olga Karuk i Alicja Neuman. Trzy inne osoby zawiesiły na pewien czas swoją działalność – p. Aleksandra Edelman, p. Anna Skubis i p. Ryszard Wolfram. Natomiast włączyła się do prac KOPSIH p. Mirosława Podlewska.

Odbyły się cztery zebrania i narady na temat projektowania i wykonywania działań. Podczas 198 dyżurów roboczych toczyły się prace w muzeum KOPSIH i w pracowni. Ponadto członkowie Wydziału Badawczo-Redakcyjnego w kancelarii parafialnej dokonywali weryfikacji i uzupełnień danych osobowych osób zmarłych, zgłoszonych przez ich rodziny do przygotowywanych publikacji. W tym celu spisano również inskrypcje nagrobne na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim przy ul. Młynarskiej w Warszawie.

W **Wydziale Archiwalnym** gromadzone były, porządkowane, kompletowane i rejestrowane czasopisma, książki i różnej jakości archiwalia i pamiątki, w tym wycinki prasowe, kserokopie dokumentów i fotografii. Prowadzono też opis przekazanych lub powielanych w odbitkach laserowych fotografii. Dokonywano również identyfikacji występujących na nich osób. Przy fotografiach dawnych wymagało to wielokrotnie żmudnych poszukiwań, porównań i konsultacji. Archiwalia były udostępniane do przygotowywanych wystaw, publikacji oraz filmu TVP o Szpitalu Ewangelickim, zniszczonym w 1943 r. w związku z pomocą udzielaną ludności żydowskiej zamkniętej w Getcie Warszawskim. Reżyserem filmu była p. Paulina Brzezińska.

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, dla uczczenia 30-lecia działalności Komisji Ochrony Pamiątek – Społecznego Instytutu Historycznego zostały przygotowane do wysyłki i wysłane do bibliotek uniwersyteckich w kraju zestawy publikacji KOPSIH – 11 tytułów – w formie daru egzemplarzy okazowych.

W pracach Wydziału Archiwalnego brały udział następujące osoby: p.p. Anna Bakalarska, Joanna Białkowska-Ichselbst, Tadeusz Jerzy Cieślar, Maryla Fronczak, Wiesława Gläser, Andrzej Kisiel, Alicja Linkowska, Kinga Mutschmann, Ewa Nast, ks. Włodzimierz Adam Nast, Anna Skubis, Mirosława Podlewska oraz Alina Eleonora Janowska.

W **Wydziale Badawczo-Redakcyjnym** zostały zakończone prace nad broszurą stanowiącą *Materiały uzupełniające* do książki *Jubileusz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie 1581-1781-1981,* przygotowanej pod redakcją Aliny Eleonory z Rudzkich Janowskiej oraz zespół w składzie: p.p. Danuta Dąbrowska, Wiesława Gläser, Andrzej Kisiel, Alicja Linkowska, Aniceta Maria Rudzka-Augustyniak. Broszura zawiera rys historyczny Komisji Ochrony Pamiątek – Społecznego Instytutu Historycznego przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej w Warszawie, indeks osobowy do książki *Jubileusz*…, statut Komisji oraz kilka fotografii przedstawiających epizody z działalności Komisji. Wśród nich fragment z otwarcia wystawy pt.: *Ewangelicy warszawscy w dziejach stolicy* w Muzeum Reformacji Polskiej w Mikołajkach w lipcu 1993 r., kiedy dyrektorem tego muzeum był ks. Władysław Pilchowski.

Kolejne dwie broszury, zatytułowane *Tęsknota, łzy i modlitwa,* zostały przygotowane w związku z przypadającym w 2010 r. 70-leciem obchodów tragedii katyńskiej. Pierwsza miała towarzyszyć wystawie jako materiał wspomnieniowy. Zawiera ona listę ofiar: ewangelików augsburskich (luteran) i reformowanych w liczbie siedemdziesięciu ośmiu oraz pięciu nieewangelików, mężów luteranek, artykuły Ewy Walter i Aliny Eleonory z Rudzkich Janowskiej, wspomnienia o bliskich : Hanny Ireny Dajkowskiej-Rydygier, Joanny Denel, Haliny Halweg, Małgorzaty Manteuffel-Cymborowskiej, Anicety Marii Rudzkiej-Augustyniak, Wojciecha Salingera, Krystyny Skutnik i Ewy Starosty, a także poezję okolicznościową Aliny Eleonory z Rudzkich Janowskiej. Druga stanowi pokłosie wystawy czynnej od 9 kwietnia do 3 maja 2010 r. i nabożeństwa okolicznościowego z 11 kwietnia 2010 r. Broszura zawiera - poza zbiorem fotografii wykonanych przez p. Marka Jerzego Augustyniaka - poezje okolicznościową, ale przede wszystkim listę ofiar, tym razem tylko ewangelików luteran i nieewangelików mężów luteranek o łącznej liczbie siedemdziesięciu dwóch osób, w tym dla trzydziestu odnaleziono symboliczne groby na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim przy ul. Młynarskiej 54/58. Autorka list w obu broszurach zaznacza, że są one niepełne, opracowane głównie na podstawie materiałów przedstawionych w dostępnej literaturze oraz informacji rodzinnych wymagających weryfikacji i uzupełnienia.

Prowadzone były również prace przy uzupełnianiu informacji do gromadzonych haseł zakwalifikowanych do II tomu Słownika biograficznego książki *Ewangelicy warszawscy w walce o niepodległość Polski 1939-1945*, na podstawie nekrologów, ksiąg zgonów oraz literatury przedmiotu.

Ponadto Alina Eleonora z Rudzkich Janowska napisała artykuł, który został opublikowany w Kalendarzu Ewangelickim na rok 2011 pt.: *Powinniśmy wiedzieć i pamiętać – jak powstała Komisja Ochrony Pamiątek – Społeczny Instytut Historyczny przy warszawskiej parafii Świętej Trójcy*.

W pracach Wydziału Badawczo-Redakcyjnego brali udział p.p.: Danuta Dąbrowska, Halina Geber, Wiesława Gläser, Małgorzata Janowska, Andrzej Kisiel, Alicja Linkowska, Aniceta Maria Rudzka-Augustyniak, Kazimierz Wiśniewski, Leszek Wysocki oraz Alina Eleonora z Rudzkich Janowska.

Na terenie muzeum członkowie KOPSIH prowadzili w dalszym ciągu porządkowe prace poremontowe. Szczególnie trudne było usuwanie gruzu oraz dużych i ciężkich elementów, takich jak drzwi i ościeżnice, deski, a także beczki z wapnem i innymi materiałami pozostawionymi przez wykonawców remontu w korytarzach półkolistych, m.in. w Galerii Fotogramów.

Muzeum było udostępniane do zwiedzania podczas pięćdziesięciu czterech dyżurów świątecznych i niedzielnych oraz okolicznościowo. Ogółem zwiedziło je 2166 osób, w tym 58 osób w dniach 5 i 6 stycznia 2010 r., przybyłych do Warszawy w związku z konsekracją i wprowadzeniem w urząd Biskupa Kościoła, ks. Jerzego Samca. Były wówczas udostępniane do zwiedzania wystawy w górnej części muzeum, takie jak: *Diakonat Warszawski „Tabita", Szpital Ewangelicki przy ul. Karmelickiej nr 10 w Warszawie, Bohaterowie września 1939 r.*

Rekordowo duża liczba zwiedzających pojawiła się w części podziemnej muzeum w Noc Muzeów – 2003 osoby. Udostępniono na tę okoliczność wystawę pt.: Szymon Bogumił Zug – architekt i planista oraz Galerię Fotogramów duchownych i świeckich działaczy parafialnych. Zwiedzający żywo reagowali na oglądane obiekty. Zadawali pytania, wyrażali swoje uznanie. Niekiedy wykazywali się wiedzą na temat przedstawionych postaci.

Ważnym wydarzeniem było przygotowanie wystawy ***Tęsknota, łzy i modlitwa,*** poświęconej pamięci oficerów Wojska Polskiego i Policji Państwowej, związanych z przedwojennym ewangelickim środowiskiem warszawskim, którzy jako jeńcy wojenni na przełomie 1939 r. i 1940 r. znaleźli się w obozach w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku, a wiosną 1940 r. zostali zamordowani i pogrzebani w Charkowie, Katyniu i w Miednoje. Ich dramatyczne losy znalazły już swoje odbicie w literaturze „katyńskiej", a identyfikacja wyznaniowa wielu ewangelików augsburskich (luteran) i reformowanych wystąpiła w książkach *Ewangelicy warszawscy w walce o niepodległość Polski, 1939-1945*, w tomach *Wspomnienia i relacje* oraz *Słownik*

biograficzny, część I. Wystawa miała na celu ukazanie ich postaci w okresie wcześniejszym, w życiu codziennym, osobistym i rodzinnym, tak jak zostali zapamiętani przez najbliższych w obrazach z górą sprzed siedemdziesięciu lat.

Do zorganizowania wystawy posłużyły głównie pamiątki udostępnione przez rodziny; były to najczęściej kserokopie fotografii, dokumentów wojskowych i cywilnych. Pokazano więc oprawione w ramach za szkłem fotografie indywidualne, jak również świadczące o działalności sportowej i studenckiej, ślubne i zbiorowe rodzinne, a także kopie listów. Plansze z przedstawionymi pamiątkami rozmieszczono we wnękach przyokiennych nawy bocznej w kościele Świętej Trójcy na pl. Stanisława Małachowskiego.

Wystawa została udostępniona do zwiedzania w piątek 9 kwietnia 2010 r. przed rozpoczęciem wiosennej sesji Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w kościele Świętej Trójcy. Nazajutrz, 10 kwietnia, w godzinach rannych rozeszła się wieść o tragicznej katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem. W niedzielę, 11 kwietnia 2010 r. ks. dr Włodzimierz Nast, proboszcz Parafii Świętej Trójcy w stanie spoczynku, odprawił planowane wcześniej żałobne nabożeństwo okolicznościowe, podczas którego Alina Eleonora z Rudzkich Janowska wystąpiła z tekstami poetyckimi.

W środę, 14 kwietnia 2010 r. w kościele odbyło się specjalne żałobne nabożeństwo ekumeniczne, odprawione przez ks. radcę Piotra Gasia, proboszcza Parafii Świętej Trójcy, przy udziale duchownych innych wyznań. Było ono poświęcone ofiarom wypadku samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem, w którym wśród innych zginął kapelan ewangelicki, ks. pułkownik Adam Pilch, pośmiertnie awansowany do stopnia generała brygady. Uczestnicy tej uroczystości zwiedzali również wystawę ***Tęsknota, łzy i modlitwa***. Wystawa była czynna do 3 maja 2010 r.

W pracach na terenie muzeum, w montażu wystaw, w dyżurach i oprowadzaniu po wystawach udział wzięli p.p.: Marek Jerzy Augustyniak, Tadeusz Jerzy Cieślar, Maryla Fronczak, Wiesława Gläser, Małgorzata Janowska, Alicja Neuman, Kazimierz Wiśniewski, Leszek Wysocki oraz Alina Eleonora z Rudzkich Janowska.

Na terenie muzeum została zmontowana druga szafa podarowana KOPSIH przez pastorostwo Nastów. Prace montażowe i uzupełniające wykonali panowie: Henryk Dreger, Bohdan Sabela i Edward Weigle.

Poza wymienionymi działaniami nadmienić należy odwiedziny członków i sympatyków KOPSIH, przebywających w domach opieki w Warszawie, w Konstancinie-Jeziornie w „Tabicie" – osiem osób, oraz w Brańszczyku. Brali w nich udział pp. Ewa Nast, ks. Włodzimierz Adam Nast oraz Alina Eleonora z Rudzkich Janowska.

Ponadto został zebrany roboczy materiał biograficzny dotyczący zmarłych w przeszłości członków i sympatyków Komisji i przygotowany tekst Wspomnienia wygłoszony podczas

nabożeństwa przedpołudniowego w Niedzielę Wieczności 21 listopada 2010 r. przez ks. radcę Piotra Gasia: *Przed Bogiem i Zborem wspominamy dziś zmarłych w minionych latach członków i sympatyków Komisji Ochrony Pamiątek Społecznego Instytutu Historycznego przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Warszawie.*

Do listopada 2010 r. z grona działaczy Komisji odeszło do Wieczności 69 osób, ludzi w różnym wieku i różnych zawodów. Wśród zmarłych przeważali urzędnicy i inżynierowie, ale byli również księża, siostry diakonisy, historycy, graficy, redaktorzy. Podczas swoich działań w Komisji wnieśli Oni wkład swoich myśli, serc i rąk, a ponadto świadczenia rzeczowe i ofiary pieniężne, niezbędne do prowadzenia wielu prac.

Wspominamy Ich z wdzięcznością i prosimy naszego Stwórcę i Ojca, aby Ich ofiarne i pożyteczne działania znalazły w każdym czasie godnych naśladowców.

Pragnę poinformować, że w gronie działaczy Instytutu poszukujemy osób chętnych do pracy, a zwłaszcza do Wydziału Badawczo-Redakcyjnego i majsterkowiczów.

Pragnę również podziękować osobom wspierającym działania Instytutu, w szczególności Kierownictwu Parafii Świętej Trójcy z księdzem radcą Piotrem Gasiem – proboszczem Parafii na czele, a także wszystkim współdziałaczom za wytrwały, owocny trud i życzyć wszystkim błogosławieństwa Bożego w dalszych poczynaniach.

Alina Eleonora z Rudzkich Janowska - przewodnicząca i dyrektor Komisji Ochrony Pamiątek Społecznego Instytutu Historycznego

SPOŁECZNY KOMITET OPIEKI NAD ZABYTKAMI CMENTARZA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO PRZY PARAFII ŚWIĘTEJ TRÓJCY

Po samorozwiązaniu - z przyczyn niezależnych - z dniem 9 grudnia 2009 r. Społecznego Komitetu Opieki nad Zabytkami naszego cmentarza, działającego przez 25 lat w ramach Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, powstała pilna konieczność kontynuacji jego prac. Stary Komitet prowadził działalność jeszcze do końca marca 2010 r., porządkując i zamykając niedokończone sprawy, Rada Parafialna natomiast rozpoczęła prace nad regulaminem nowego organu i sposobem osadzenia go w strukturach parafialnych. W celu zachowania ciągłości członkowie dawnego komitetu przychodzili na tradycyjne środowe dyżury, a Rada powierzyła pieczę nad bieżącymi pracami związanymi z ochroną zabytków swojej członkini, Marii Chmiel (wiceprzewodniczącej rozwiązanego komitetu).

Z inicjatywy Rady i ks. proboszcza Piotra Gasia 26 września 2010 r. w podziemiach kościoła zorganizowano po nabożeństwie spotkanie, na którym uroczyście podziękowano działaczom dawnego Komitetu i wręczono im dyplomy. Szczególne słowa uznania i wdzięczności zostały skierowane do pana **Witolda Strausa**, wieloletniego przewodniczącego Komitetu i jego

animatora. Pan Straus podzielił się również z zebranymi opowieścią o trudach i sukcesach ochrony zabytków.

Spotkaniu towarzyszyła okolicznościowa wystawa o dokonaniach Komitetu w ciągu 25 lat jego istnienia. Została ona następnie, na czas kwest, przeniesiona na cmentarz, gdzie cieszyła się dużym zainteresowaniem. Po okresie zimowym plansze zawisną na kracie okalającej kościół Świętej Trójcy jako ekspozycja stała.

6 października 2010 r. Rada Parafialna oficjalnie mianowała Marię Chmiel przewodniczącą nowego Komitetu Opieki nad Zabytkami, działającego w strukturach parafialnych i powierzyła jej organizację dorocznej kwesty na ochronę zabytków, a także skompletowanie składu komitetu.

Zbiórka pieniędzy na remont zabytkowych grobów trwała 4 dni, od 29.10 do 1.11.2010 r. Uczestniczyło w niej 100 osób, przyniosła rekordową kwotę 41 tys. 500 złotych. Z zebranych pieniędzy zapłacono za zakończone prace konserwatorskie przy dwóch nagrobkach - Julii z Jentschów von Zille i kupca Wilhelma Bohma. Udało się także pozyskać od Okręgowej Izby Lekarskiej pieniądze na przedłużenie opłaty za grób lek. stom. Felicji Głowackiej, więźniarki Ravensbrück i malarki amatorki.

Z ciekawą inicjatywą wystąpiła młodzież z 47 Gimnazjum przy ul. Grenady na warszawskiej Woli. W ramach zajęć na temat wielokulturowości w roku szkolnym 2010/2011 uczniowie objęli opieką kilka ważnych grobów niemających opiekunów, uczestniczyli regularnie w sprzątaniu i porządkowaniu opuszczonych grobów, a nawet w kweście na zabytki. Utworzyli także specjalną stronę internetową: http://www.kotwice-pamiecistrefa.pl/, poświęconą naszemu cmentarzowi. W 2011 roku Komitet zamierza zwrócić się do różnych szkół z propozycją warsztatów tematycznych o naszym cmentarzu, z uwzględnieniem historii ewangelicyzmu w Warszawie i na Mazowszu.

W październiku 2010 w okresie poprzedzającym Pamiątkę Umarłych parafia juz po raz czwarty zorganizowała społeczne sprzątanie cmentarza. Stawiło się kilkadziesiąt osób. Na uznanie zasługuje grupa konfirmantów, która pod kierownictwem ks. W. Wunsza pieczołowicie uporządkowała i oczyściła groby wzdłuż alei 8.

1 grudnia 2010 r. został oficjalnie ukonstytuowany nowy Społeczny Komitet Opieki nad Zabytkami Cmentarza Ewangelicko-Augsburskiego przy Parafii Świętej Trójcy w Warszawie. Komitet liczy 19 osób z obu warszawskich luterańskich parafii. Na pierwszym posiedzeniu zapoznano się z regulaminem i wybrano zarząd. Oprócz przewodniczącej, wyznaczonej przez Radę Parafialną, w jego skład weszli prof. Stanisław Miścicki jako wiceprzewodniczący oraz mgr Alicja Sadomska jako sekretarz. Pierwszą decyzją nowo powołanego komitetu było zwrócenie się do Rady Parafialnej z prośbą o przyznanie panu Witoldowi Strausowi tytułu honorowego przewodniczącego nowego komitetu – w uznaniu jego szczególnych zasług. Na

swoim posiedzeniu Rada przychyliła się do tego wniosku i proboszcz parafii mógł o tej decyzji jeszcze w grudniu poinformować bardzo już wtedy chorego pana Witolda.

Godziny dyżurów członków komitetu na cmentarzu, to jak dawniej 11.00 – 13.00 (w środy).

Maria Chmiel – przewodnicząca Społecznego Komitetu Opieki nad Zabytkami Cmentarza

WARSZAWSKI ODDZIAŁ POLSKIEGO TOWARZYSTWA EWANGELICKIEGO

Pod koniec roku sprawozdawczego *2010* , tj. na dzień 31.12.2010 r.,Warszawski Oddział Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego liczył 58 członków, a wraz z sympatykami ok. 80 osób. Na koniec roku 2009 składki bieżące i zaległe zapłaciło 45 osób. Wśród członków oddziału warszawskiego jest 38 osób -członków naszej Parafii.

Aktualny skład Zarządu Warszawskiego Oddziału PTEw wyłonionego na walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 16 lutego 2009 r. przedstawia się następująco: prof. dr hab. Karol Karski – prezes, ks. dr Włodzimierz Nast – sekretarz, Danuta Weigle – skarbnik, Przemysław Florjanowicz-Błachut – członek zarządu. Kadencja zarządu kończy się w roku 2013.

W roku sprawozdawczym odbyło się 10 spotkań oddziału. W miesiącach letnich: lipcu i sierpniu spotkania nie odbywają się.

Tematyka spotkań:

- 18 stycznia 2010 – mgr Dariusz Bruncz – „Kościół Szwedzki – życie, działalność, problemy" (frekwencja 29 osób).
- 15 lutego 2010 – ks. bp Jerzy Samiec – „Kościół Ewangelicko-Augsburski w Polsce – jego teraźniejszość i przyszłość" (frekwencja 87 osób).
- 15 marca 2010 – red. Grzegorz Polak – „Moje ekumeniczne doświadczenia z ewangelikami" (frekwencja 30 osób).
- 19 kwietnia 2010 – ks. Erich Busse z Drezna/Niemcy – „Kościół Ewangelicki w Niemczech 20 lat po upadku komunizmu" (frekwencja 37 osób). Podczas tego spotkania zebrani wspomnieli tragicznie zmarłych podczas katastrofy samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem w dniu 10 kwietnia, wśród których zginął śp ks. gen. bryg. Adam Pilch, a także zmarłego w wyniku wypadku samochodowego w dniu 18 kwietnia śp biskupa Diecezji Warszawskiej ks. Mieczysława Cieślara.
- 17 maja 2010 – prof. Karol Karski – „Rola Światowej Rady Kościołów w ruchu ekumenicznym" (frekwencja 41 osób).
- 14 czerwca 2010 – Tadeusz Mazowiecki, b. premier RP – „Polska 20 lat po upadku systemu komunistycznego" (frekwencja 76 osób).

- 20 września 2010 – prof. Karol Karski – „Józef Piłsudski i jego związki z ewangelicyzmem" (frekwencja 25 osób).
- 18 października 2010 – Lesław Górniak – „Protestantyzm w Holandii" (frekwencja 33 osoby).
- 15 listopada 2010 – prof. Karol Karski – „Filip Melanchton – w 450 rocznicę śmierci" (frekwencja 31 osób).
- 20 grudnia 2010 – Aldona Karska – „Impresje z podróży do Izraela i Jordanii" (frekwencja 27 osób).

Poza tym Oddział Warszawski PTEw był wraz z Parafią EA Świętej Trójcy współorganizatorem mającej miejsce 28 czerwca 2010 roku konferencji naukowej, poświęconej 480 rocznicy Konfesji Augsburskiej. Patronat nad spotkaniem objął ks. bp Jerzy Samiec oraz Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie. Wykłady wygłosili: ks. prof. Martin Onnasch z Erfurtu/Niemcy i ks. prof. Marcin Hintz z ChAT.

Przedstawiciele Oddziału Warszawskiego: sekretarz – ks. dr Włodzimierz Nast i członek Zarządu – mgr Przemysław Florjanowicz-Błachut uczestniczyli w dorocznym Walnym Zebraniu Delegatów PTEw w Koszalinie w dniu 6 marca 2010 roku.

prof. dr hab. Karol Karski – Prezes Oddziału PTEw w Warszawie

ks. dr Włodzimierz Nast Sekretarz Oddziału PTEw w Warszawie.

NIEFORMALNA GRUPA BYŁEGO STOWARZYSZENIA POLSKIEJ MŁODZIEŻY EWANGELICKIEJ

Do naszego grona - powszechnie zwanego „Dinozaurami" - należą członkowie trzech parafii: Ewangelicko-Augsburskiej św. Trójcy, Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego i Ewangelicko-Reformowanej.

Odbyliśmy w Warszawie cztery zjazdy (1987, 1992, 1972, 2002), w których wzięli udział byli członkowie Stowarzyszenia z kraju i z zagranicy, zaproszeni na podstawie z niemałym trudem w 1987 r. ustalonej listy adresów.

Od 22 lat, zawsze w pierwszej połowie września – nawiązując do tradycji dawnych wakacyjnych obozów – zjeżdżamy się w parafii ewangelicko-augsburskiej w Sorkwitach, pod czułą opieką pastorostwa Mutschmannów (w roku. 2010 niestety tylko w liczbie 10 osób).

Od 1987 r. spotykamy się zawsze w drugi poniedziałek miesiąca w dużej sali parafialnej przy Kredytowej 4. W programie tych spotkań przy składkowej kawie i herbacie, są zazwyczaj

prelekcje zaproszonych gości lub naszych członków. W r. 2010 odbyliśmy tych spotkań 11. Brało w nich udział od 8 osób w lipcu do 36 w grudniu. Tematyka była bardzo różnorodna:

- Działalność Jana Kalwina (ks. Michał Jabłoński – parafia Ewangelicko-Reformowana)
- Historia kolonii ewangelickiej w Modlinie (p. Maria Kaucz)
- Los i życie mieszkańców afrykańskiego Czadu (ks. Adam Pilch)
- Spotkanie wielkanocne odbyło się w głębokiej żałobie po katastrofie smoleńskiej i śmierci ks. gen. Adama Pilcha, powszechnie kochanego proboszcza parafii Wniebowstąpienia Pańskiego
- Wspomnienie o św. pamięci ks. Adamie Pilchu
- Spotkanie w Luteraneum w związku z wizytą Tadeusza Mazowieckiego
- Zebranie towarzyskie
- Zebranie towarzyskie
- Zawód fotoreporter (Aleksander Jałosiński)
- Franciszek Fiszer (Roman Loth)
- Adwentówka, spotkanie kolędowe (przy fortepianie Andrzej Kowalski)

Krystyna Rudzińska - sprawująca funkcję organizatora grupy

KOŁO WAZOWIANEK

Z żalem informuję, że Koło Wazowianek powoli kończy już swoją działalność. W ubiegłym roku zorganizowałyśmy tylko jedno spotkanie, jak zwykle w ostatnią niedzielę kwietnia, w rocznice śmierci p. Dyrektorki Heleny Bursche.

Na jesieni zmarły nasze dwie koleżanki, które aktywnie uczestniczyły w pracach Koła. Ze względu na wiek i stan zdrowia nawet nie mogłyśmy zorganizować spotkania przed Świętami Bożego Narodzenia. Spotkałyśmy się tylko u kol. Futyńskiej, która ma trudności z poruszaniem się i podzieliłyśmy się opłatkiem. Więź ze szkołą i koleżankami jest nadal silna, niestety możliwości fizyczne są coraz mniejsze.

Planujemy jeszcze spotkanie w kwietniu 2011 r. Podejmiemy wtedy decyzję, czy będziemy w stanie nadal się spotykać, czy też zakończymy działalność.

Maria Milbrandt – przewodnicząca Koła Wazowianek

EWANGELICKIE TOWARZYSTWO OŚWIATOWE

Fundacja Ewangelickie Towarzystwo Oświatowe w ubiegłym 2010 roku kontynuowała prace zmierzające do otwarcia placówek oświatowych na terenie Warszawy, kontynuowała również swoją działalność charytatywną, skierowaną do dzieci i młodzieży obu warszawskich parafii - Świętej Trójcy oraz Wniebowstąpienia Pańskiego.

W listopadzie 2009 roku Fundacja uzyskała status Organizacji Pożytku Publicznego, stąd początek roku 2010 rozpoczęła od intensywnych działań propagujących i informujących o celach statutowych. Działania były skierowane do ewangelików w całej Polsce. Nasze ogłoszenia zostały zamieszczone w „Zwiastunie", a ulotki informujące o działalności rozłożone w obu parafiach oraz na ChAT przy ulicy Miodowej. W wyniku akcji pozyskaliśmy ok. 20 000 zł od około 200 darczyńców. Zebrane fundusze zostały skierowane na organizację przedszkola oraz szkoły.

W listopadzie skład Rady Fundacji ETO został powiększony o osobę administratora parafii Wniebowstąpienia Pańskiego ks. Marcina Kotasa.

Przez cały ubiegły rok prace fundacji ETO szły w wielu kierunkach. Główne nurty to: działania charytatywne, prace projektowo-budowlane, negocjacje z firmami budowlanymi w celu uzyskania najbardziej korzystnych cen na przeprowadzenie remontu, pozyskiwanie darczyńców, jak również funduszy UE.

1. <u>Działania charytatywne:</u>
    a. Ofiara na rzecz pracy z dziećmi i młodzieżą w Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie.
    b. Dofinansowanie parafialnego Dnia Dziecka w parafii Świętej Trójcy w Warszawie.
    c. Dofinansowanie wyjazdu dzieci i młodzieży z obu warszawskich parafii na obóz letni, zorganizowany w Lidzbarku Welskim.
    d. Dofinansowanie przedstawienia Hairetikos, zagranego dla młodzieży w Piszu.
    e. Coroczny konkurs „Moje życzenia świąteczne" na kartkę świąteczną; w tym roku zwycięzcą został Szymon Hasiuk.
2. <u>Prace projektowo-budowlane:</u>
    a. Fundacja ma gotowy projekt budowlany, wykonany w celu uzyskania pozwolenia na remont kamienicy (Kredytowa 4). Ze względu na skalę remontu ETO musi uzyskać pozwolenie na budowę. Do złożenia wniosku o wydanie tej decyzji konieczne jest

jeszcze uzyskanie zgody straży pożarnej i zgody inspektora – o wydanie tych opinii Fundacja wystąpi w najbliższym czasie.

b. Została podpisana umowa najmu pomieszczeń, w których będzie przeprowadzony remont i w których w przyszłości Fundacja będzie prowadzić działalność edukacyjną oraz nastąpiło podpisanie aneksu do tej umowy, uściślające warunki finansowe najmu.

c. Została wybrana firma, która przeprowadzi prace remontowe i która przedstawiła Fundacji najlepszą ofertę – pod względem niskiej ceny oraz szerokiego zakresu prac.

d. Fundacja otrzymała darowiznę od firmy Ikea – fotele i krzesła do szkoły.

3. Inne:

a. Uzyskanie pozytywnej opinii Kuratorium w sprawie otworzenia szkoły

b. Prowadzenie rozmów o pozyskanie funduszy z UE

c. Rozpoczęcie działań zmierzających do wyłonienia osoby na stanowisko dyrektora przedszkola.

Agnieszka Bednarkiewicz-Sowińska Prezes Zarządu Fundacji ETO

LUX MED TABITA SP Z O.O.

Rok 2010 Tabita rozpoczynała z 76 pensjonariuszami i dwoma profilami: jako Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (ZOL) i Dom Seniora.

11 stycznia 2010 roku nastąpiła sprzedaż 88% udziałów Tabity Grupie LUX MED. Prezesem spółki pozostała dotychczasowa zarządzająca Pani Małgorzata Kalińska, a do pierwszej Rady Nadzorczej weszli: Olga Sztejnert, Elżbieta Gozdecka oraz Michał Rybak.

Spółka jako cel postawiła sobie zwiększenie sprzedaży, poprawę jakości medycznej oraz minimalizację kosztów.

W połowie maja 2010 roku doszło do oficjalnego otwarcia nowego skrzydła dysponującego 33 nowymi pokojami dla pensjonariuszy (łącznie 80 pokoi) oraz otwarcia oddziału rehabilitacyjnego. W następstwie tych działań został zatrudniony dodatkowy personel medyczny w postaci : lekarza neurologa ze specjalizacją rehabilitacyjną, neurologopedy, fizjoterapeutów, opiekunów, pielęgniarek, personelu sprzątającego. Oddział rehabilitacyjny został wyposażony w specjalistyczne łóżka ortopedyczne, przytulne meble oraz aparaturę medyczną: defibrylator, kardiomonitor. Zakupiono również niezbędny sprzęt rehabilitacyjny do poradni rehabilitacyjnej. Dla pracowników medycznych zostały przeprowadzone szkolenia z

psychologicznych aspektów pracy z osobami w podeszłym wieku oraz szkolenia z udzielania pierwszej pomocy w standardzie europejskim BLS.

W celu zwiększenia sprzedaży opracowane zostały pakiety w zakresie usług dla potencjalnych pacjentów, a informacja o nowym miejscu i możliwościach terapeutycznych trafiła do 450 000 wyselekcjonowanych pacjentów poprzez dział sprzedaży LUX MED oraz poprzez dystrybucję materiałów reklamowych do zaprzyjaźnionych szpitali w Warszawie i okolicach dzięki Pani Prezes Kalińskiej. W stołecznych gazetach oraz w kwartalniku LUX MED-u zaistniało wiele artykułów o Tabicie, a w każdej warszawskiej klinice zawisły plakaty, reklamujące ten profil działalności. Powstała nowa strona internetowa Tabity, a w obiekcie, na murach od strony ulicy zawisły duże reklamy z profilem usług spółki.

Każdy obszar działalności Ośrodka został poddany drobiazgowej ocenie pod kątem optymalizacji kosztów, co zaowocowało bardziej racjonalną polityką materiałową czy lekową. W obszarze medycznym wprowadzono standardy medyczne, ułatwiające pracę personelowi i zabezpieczające pacjentowi właściwy poziom opieki. W tym okresie doszło też do przekazania obsługi kadrowo-płacowej do Grupy LUX MED.

W październiku udało się zawrzeć dodatkowy kontrakt z NFZ na rehabilitację neurologiczną oraz poszerzyć zakres usług komercyjnych dla pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi. Ośrodek Tabita przez Stowarzyszenie do Walki z SM został uznany za najlepszy ośrodek tego typu w kraju.

Na dzień 31 grudnia 2010 w ośrodku LUX MED Tabita stan pensjonariuszy przedstawiał się następująco:

Ogółem liczba pensjonariuszy – 108, w tym w poszczególnych rodzajach działalności:

- Dom Seniora – 32 osób
- Rehabilitacja komercyjna – 15 osób
- Rehabilitacja neurologiczna w ramach NFZ – 19 osób
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy komercyjny – 3 osoby
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w ramach NFZ – 39 osób.

Spośród pensjonariuszy przebywających w ośrodku w 2010 r. 33 osoby należały do Kościoła Ewangelicko Augsburskiego.

Wdrożone działania marketingowe, jakościowe, sprzedażowe oraz kosztowe spowodowały powolny proces zmniejszania straty i zwiększania przychodów. I tak, dzięki reżimowi kosztowemu i pozyskaniu nowych pacjentów, strata spadła z ok. 144 tys. PLN/msc (06-2009) do 108 tys. PLN/msc (06-2010). Przychody w prezentowanym okresie zwiększyły się o 100 000 PLN, a koszty pozostały bez zmian - mimo wzrostu liczby pacjentów.

W październiku 2010 roku, w związku z niekorzystnymi zmianami w NFZ w zakresie możliwości pobierania opłat od pensjonariuszy oraz zmianami w odpłatności za procedury medyczne, Parafia Ewangelicko Augsburska oraz LUX MED postanowili wdrożyć działania zapobiegające powiększaniu straty. Wzajemne zobowiązania spółek za czynsz i pobyty pensjonariuszy zostały zmniejszone do kwoty 9500 PLN brutto. Został także podwyższony kapitał zakładowy spółki poprzez wpłatę 400 000 PLN przez LUX MED oraz 54 000 PLN przez Parafię.

W listopadzie i grudniu zostały usunięte usterki budynku, powodujące utratę energii cieplnej. Celem napraw było również podniesienie bezpieczeństwa pensjonariuszy w budynku. Łączny koszt napraw wyniósł 130 000 PLN.

W 2010 roku Grupa LUX MED udzieliła Tabicie pożyczki na kwotę 1 miliona złotych (niezależnie od podwyższenia kapitału zakładowego) na pokrycie strat i działania inwestycyjne.

Należy zakładać, iż dalsza racjonalna polityka kosztowa oraz uruchomienie poradni rehabilitacyjne w podziemiach budynku (plan otwarcia: maj 2011), mimo ogromnych nakładów finansowych na tę inwestycję (560 000 PLN), pozwoli zwiększyć wpływy i być może pod koniec roku 2011 przysporzy pierwszy zysk Spółce!

Małgorzata Kalińska – Prezes Zarządu LUX MED Tabita

Elżbieta Gozdecka – Przewodnicząca Rady Nadzorczej LUX MED Tabita

STATYSTYKA PARAFIALNA

(na podstawie danych przekazywanych w ramach statystki ogólnokościelnej)

L.p.		1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
1	Liczba osób zarejestrowanych na początku roku	2096	2058	2035	1997	1997	1962	1969	1969	1968	1997	2029	2056	1677	**1688**
2	Liczba osób wpisanych - zarejestrowanych w parafii w ciągu roku, w tym:	5	6	3	2	35	61	58	49	70	75	57	30	45	**39**
	a) liczba wstąpień do Kościoła	11	17	13	13	10	32	28	19	22	27	21	8	8	**17**
	b) liczba chrztów	23	15	15	24	14	20	22	17	37	33	27	17	23	**13**
	c) liczba osób przybyłych - zarejestrowanych skutkiem zmiany miejsca zamieszkania					11	9	8	18	11	15	9	5	14	**9**
3	Liczba wyrejestrowanych-wypisanych w ciągu roku, w tym:	4	6	1	7	70	49	53	55	41	43	30	35	34	**42**
	a) liczba osób, które wystąpiły z Kościoła	1	0	0	2	0	0	1	4	1	0	0	2	3	**1**
	b) liczba zgonów					59	49	41	47	39	34	23	31	28	**35**
	c) liczba osób wyrejestrowanych skutkiem zmiany miejsca zamieszkania					11	0	11	4	1	9	7	2	3	**6**
4	Aktualna liczba parafian (1+2-3)	2097	2058	2037	1992	1962	1974	1974	1970	1997	2029	2056	1677	1688	**1685**
5	Liczba osób przystępujących do komunii świętej	2826	2743	2800	3054	3057	3022	3390	4103	4140	4694	5144	5152	5160	**5210**
6	Liczba osób płacących składki	1709	1654	1630	1584	1529	1521	1504	1491	1464	1463	1461	1465	585	**639**
7	Średnia ofiarność na osobę	296	363	353	455	370	272	220	199	220	275	259	278	286	**287**
8	Liczba pogrzebów parafian	54	58	53	66	54	44	32	47	39	34	23	31	28	**34**

9	Liczba pogrzebów z zewnątrz					69	102	86	84	71	98	97	99	115	**99**
10	Liczba konfirmantów	14	19	25	10	9	9	12	16	7	17	6	7	7	**9**
11	Liczba ślubów:	16	13	14	13	16	14	22	13	12	17	10	11	7	**9**
	w tym liczba ślubów o różnej przynależności wyznaniowej	13	10	13	10	15	12	15	9	8	11	5	7	6	**7**
12	Liczba punktów katechetycznych w obiektach kościelnych	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
13	Liczna dzieci uczęszczających do kościelnych punktów katechetycznych	127	110	102	97	98	96	88	82	88	90	90	83	100	**97**
14	Liczna punktów katechetycznych w szkołach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
15	Liczba dzieci uczęszczających do punktów katechetycznych w szkołach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
16	Liczba szkółek niedzielnych	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	**3**
17	Liczba dzieci uczęszczających na szkółki niedzielne	55	51	52	38	51	48	63	61	69	70	72	64	72	**100**
18	Liczba pracowników świeckich na pełnym etacie	16	15	19	22	23	23	20	18	18	15	16	15	12	**12**
19	Liczba pracowników świeckich zatrudnionych na niepełnym etacie	8	7	4	11	12	14	10	12	13	17	17	4	7	**5**

***Uwaga**: Różnica pomiędzy niektórymi danymi do roku 2008 i po tym okresie, wynika z faktu uporządkowania kartoteki parafialnej oraz zmiany systemu liczenia osób płacących składki parafialne. W zakresie składek, aktualnie podawane są wyłącznie osoby mające je zapłacone za rok poprzedzający, na dzień zamknięcia sprawozdania. Pozycja ta nie uwzględnia dzieci i młodzieży do lat 18 oraz osób zwolnionych przez Radę Parafialną z obowiązku płacenia składek. W 2010 r. liczba takich osób wyniosła 171.*

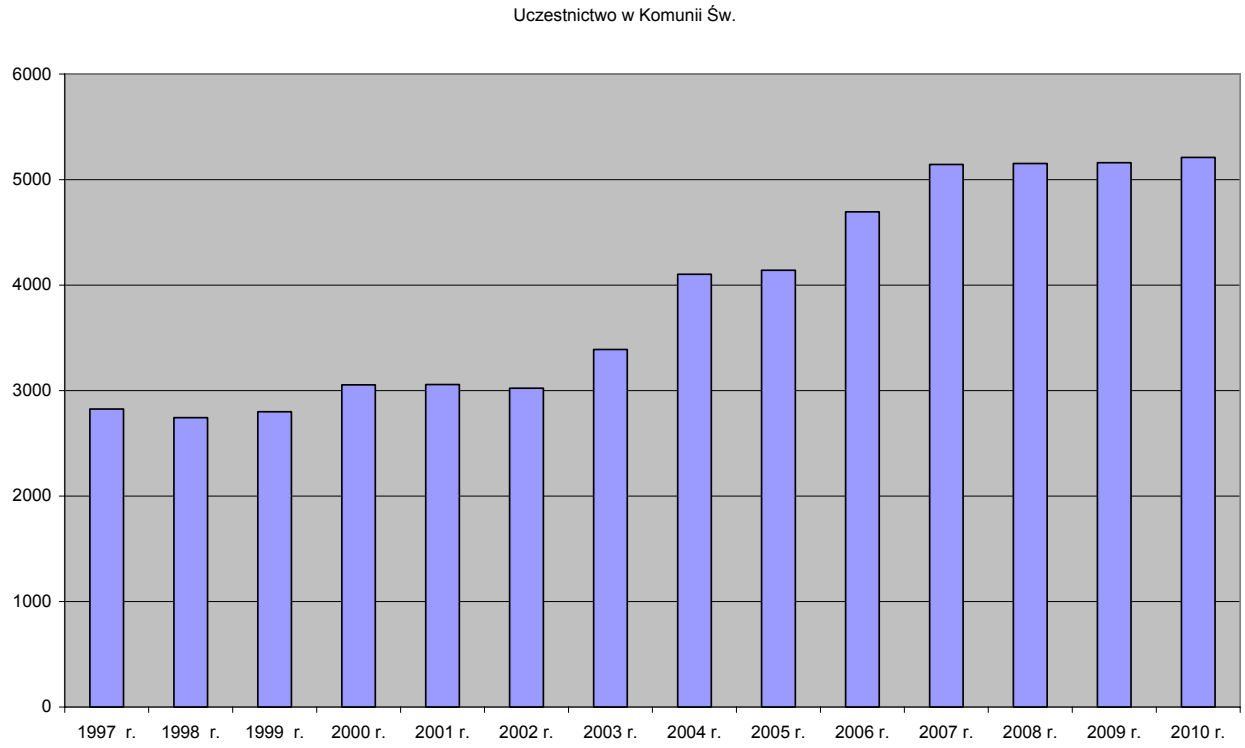

Uczestnictwo w Komunii Świętej

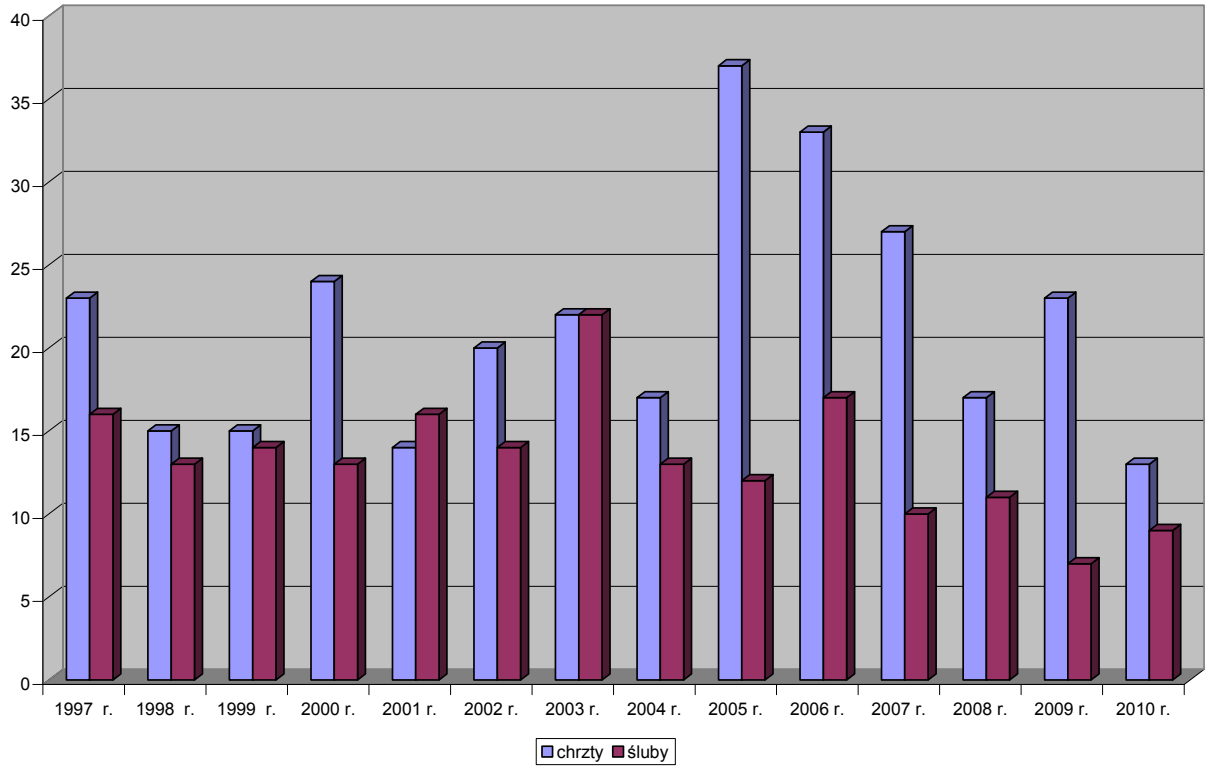

Chrzty (kolumna 1) i śluby (kolumna 2)

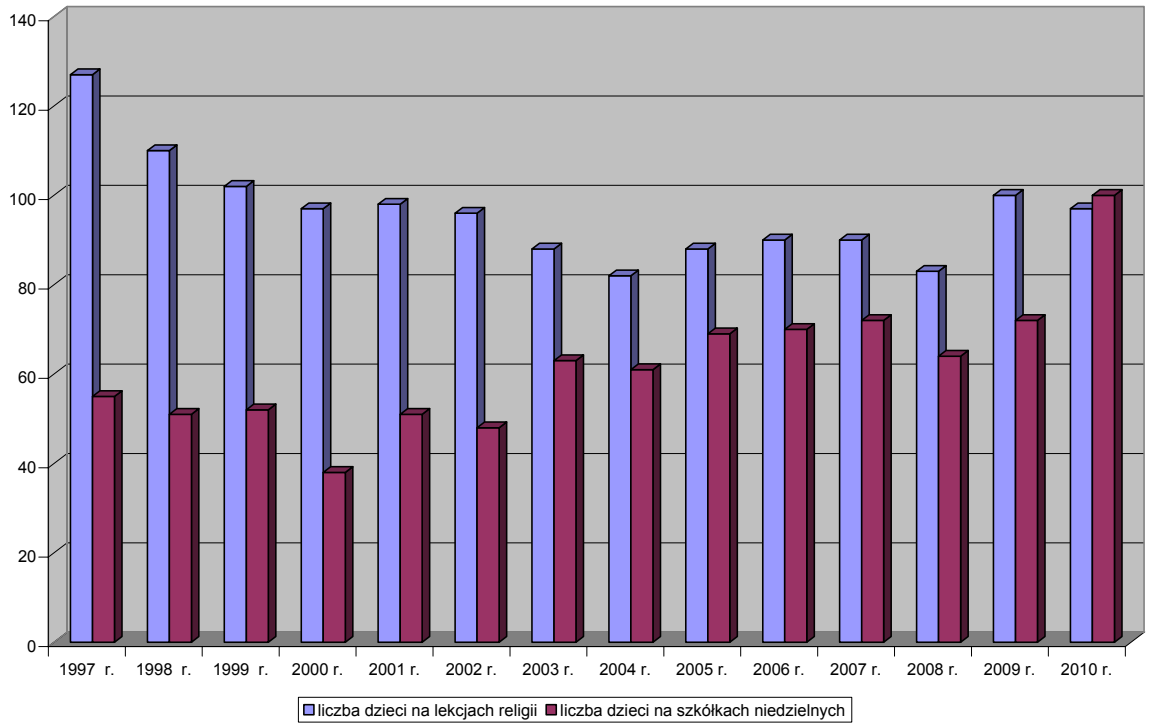

Liczba dzieci na lekcjach religii (kolumna 1) i szkółkach (kolumna 2)

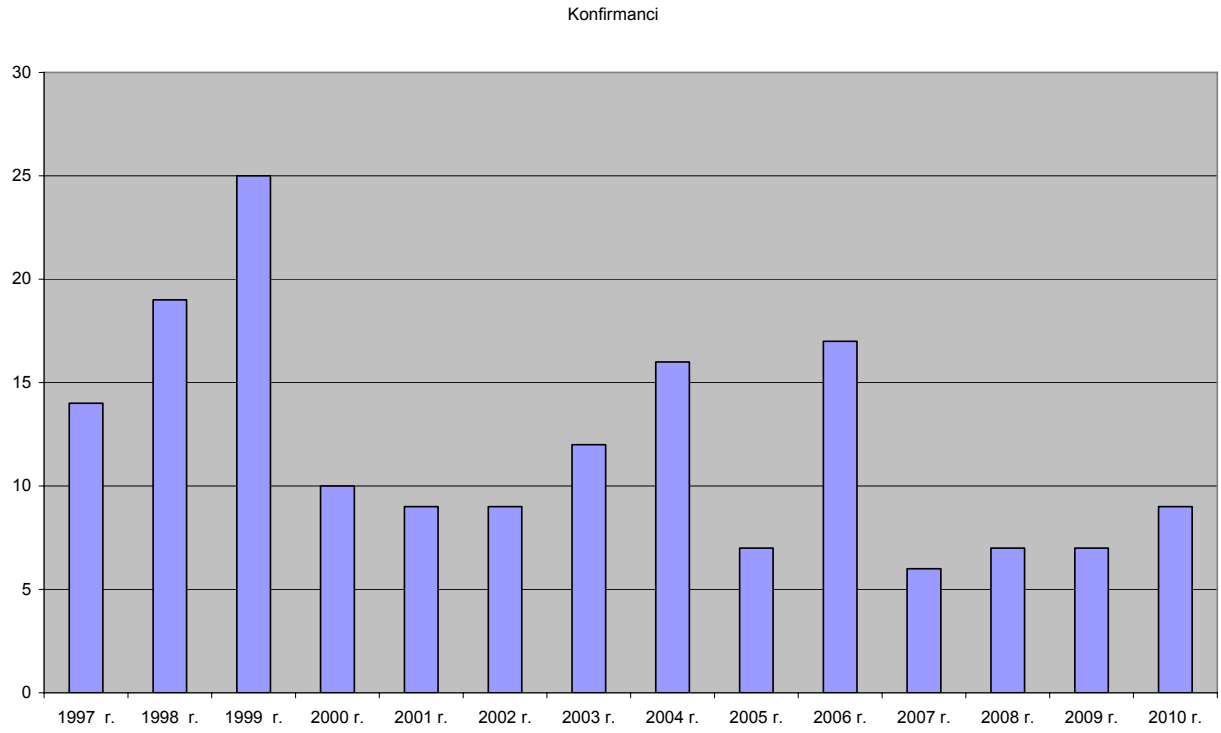

Liczba konfirmantów

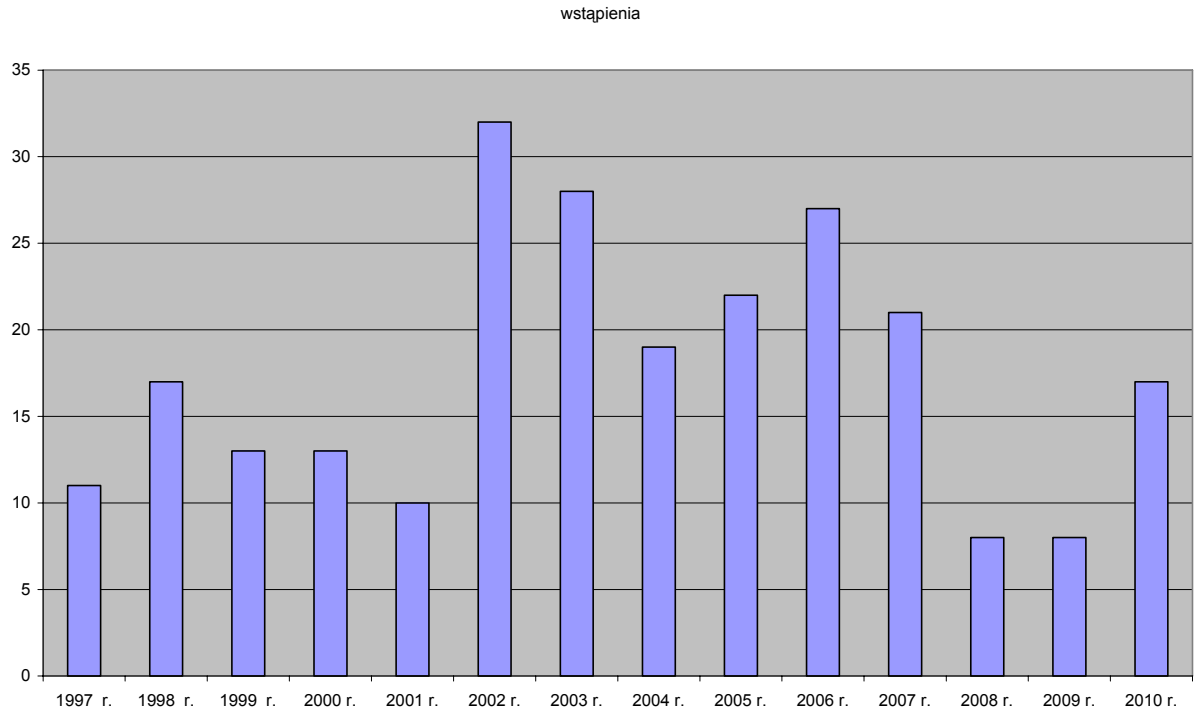

Wstąpienia do Kościoła i parafii

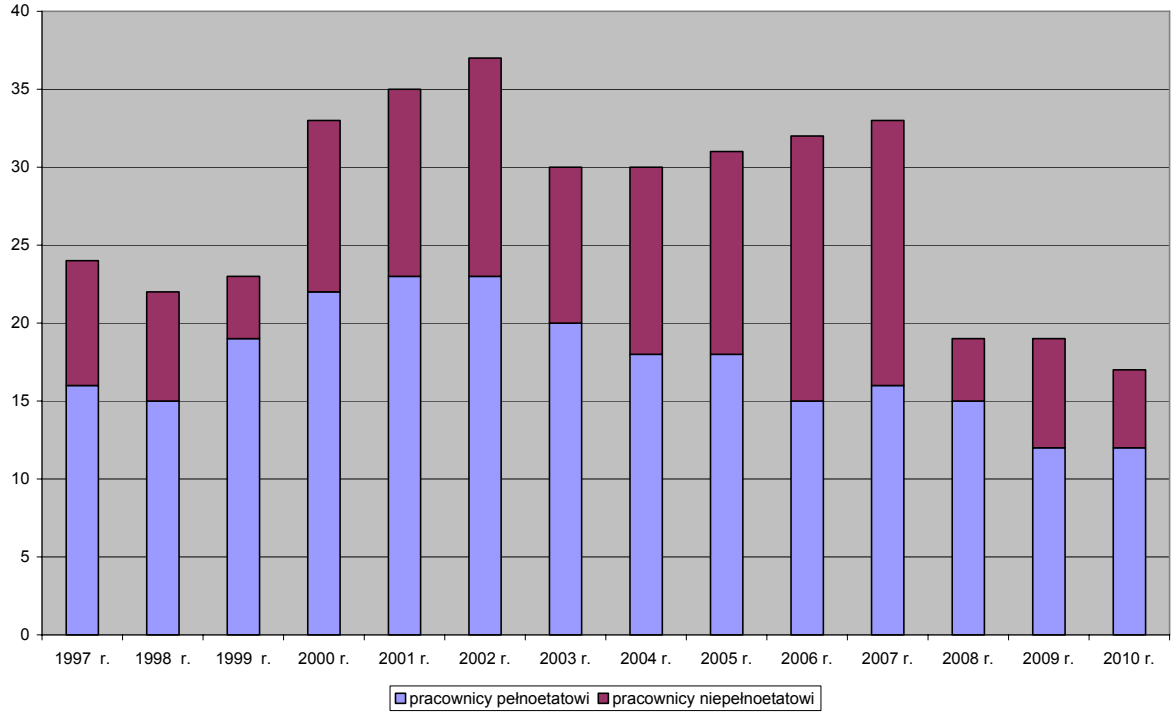

Pracownicy pełnoetatowi i na część etatu

Sprawozdanie merytoryczne
na podstawie przekazanych materiałów zestawił Andrzej Weigle.
Wszystkim autorom serdecznie dziękuje.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Parafia Ewangelicko-Augsburska Św. Trójcy:

✉ul. Kredytowa 4, 00-062 Warszawa,
☎(22) 556-46-60, fax: (22) 827-86-37
Adres internetowy: **www.trojca.waw.pl**
e-mail: **warszawa-trojca@luteranie.pl**
e-mail do Rady Parafialnej: **rada-warszawa-trojca@luteranie.pl**
konto bankowe: Nr 48 1020 1156 0000 7802 0056 1654
kancelaria parafialna czynna od wtorku do piątku w godz. 9^{00}-18^{00}
w niedziele: po nabożeństwie
(w poniedziałki i soboty kancelaria jest nieczynna,)
Kościół Świętej Trójcy, pl. Małachowskiego 1: nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{30} i 19^{00}

Cmentarz Ewangelicko-Augsburski:

✉ul. Młynarska 54/58, 01-171 Warszawa, ☎(22)632-1014
Kancelaria cmentarna czynna z wyjątkiem sobót i niedziel:
w godz. 10^{00}-15^{00}

LUX MED TABITA
Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy

✉ul. Długa 43, 05-510 Konstancin-Jeziorna,
faks: 22-737-64-56,
sekretariat (czynny g. 8^{00}-15^{00}) ☎ 22-737-64-00
recepcja (czynna całą dobę): ☎ 22-737-64-04
Konto bankowe: Nr 73 1020 1169 0000 8102 0076 3466
e-mail: tabita@poczta.onet.pl
Kaplica „Tabita", Konstancin-Jeziorna, ul. Długa 43: nabożeństwa w każda niedzielę o godz. 11^{00}

Kościół Warszawa-Włochy:

✉ul. Cietrzewia 22, 02-492 Warszawa, ☎(22)863-77-86
Nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{00}

❖❖❖

Parafia Ewangelicko-Augsburska
Wniebowstąpienia Pańskiego

✉ul. Puławska 2A; 02-566 Warszawa; ☎ (22)849-77-05
fax: (22)848-10-58
Adres internetowy: www.luteranie.pl/warszawa-pulawska
e-mail: pulawska@luteranie.pl
Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego, ul. Puławska 2 : nabożeństwa w każdą niedzielę o godz. 10^{00}

Zespół redakcyjny: Aldona Karska, ks. Piotr Gaś,
Rysunek kościoła na okładce: Joanna Tiunin

Do użytku wewnętrznego